

308220

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.

సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టునెల 5 వ తేది బుధవారము.

ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ పాల్మసం ౧౧

No. 109

సంచిక ౧౦౯

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, వచనము.

బాలకాండము—దశ సుకాంతములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
మంచి అట్టడైండు 1 0 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0	
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	డిటో	డిటో
అయోధ్యాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్ట	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	బాల, అయోధ్యాకాండములు—50 పాప కాగితము
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	కాలికోడైండు గిట్టడైండు 1 సంపుటము 41 పటములు 3 8 0	
డిటో	2-వ భా. 12 పటములు అట్ట	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0	అరణ్య, కీష్కింధా, సున్దరకాండములు—50 పాపల
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	కాలికోడైండు 1 సంపుటము 45 పటములు 4 8 0	
అరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టడైండు 1 4 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0	యౌధికాండము—మూడు భాగములు, 34 పటములు 3 8 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0	కాలికోడైండు 80 పాప కాగితములైన మంచి	
కీష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టడైండు 1 0 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	అయ్య మేలైన కాలికోడైండు, బాల, అయో
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	ధ్యాకాండములుచేరి 1 సంపుటము ... 5 0 0	
సుందర కాండము—16 పటములు అట్టడైండు 1 8 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0	యౌధికాండము—అరణ్య, కీష్కింధా, సుందర కాండ
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0	ములుచేరి 1 సంపుటము ... 5 8 0	
యౌధికాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0	యౌధికాండము మూడు భాగములు
అట్టడైండు 1 0 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	చేరి 1 సంపుటము ... 4 8 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	డిటో (రెండవ భా.) 12 పటములు అట్టడైండు 1 0 0	శ్రీరామకాలనిర్ణయము ... 0 8 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0		వైఖండములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

నలయువారు:— ఆర్. పెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ, బ్రాహ్మ, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరు పెట్టుకొని పరిమళించే అత్తలు ముందుకొచ్చి. మా ఓటో మోహిని యను అత్తలు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినవారే. వారిని జూచి నక్కి వారి పెట్టుకొనినట్లు ఈ అత్తలు బయలుదేరి బహుశా పొడి చేయించును. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ అత్తలు గారి మోహపోకుడు. ఓటో మోహిని మాత్రమే చూడకపోవలసి మిషన్మ్య కృతకము. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :— ఒక సారి ఒట్టలమీద రాచుకొనినవారి నాలుగు రోజులవరకు వానపొడు, పొవునది రుజువుచేసిన వారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహినిని గాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యందరియ కుటుంబము సువాతో నిండియుండును ఒక పుష్పవ్యాస కళామధ్యమందున్న టుండును.
- (3) ఓటో మోహిని అనేకమంది మహాగాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్సీ సాధారణులు సయితము ఆకుగనె వంటకొలది యోగ్యతాప్రస్థుల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మెనూరు ప్రదర్శనములోను, ఇంగ్లండు లోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకు బలపరిచి.
- (5) ఓటో మోహిని వారు ఈ అత్తలు చాగుగలేదని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సామాసినుచున్నారని పోలిక అత్తలను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రతిదినము వందలకొలది ఎగిరిపోవుచున్నది. ఏ నెండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే. $\frac{1}{2}$ జెన్స్ గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0, 1-ప్రాం బుడ్డి 0-12-0, ఓటో మోహిని సెంటెండుకార్డు డబ్బా 1-కి 0-12-0 (ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడును).

అన్ని పోటులలోను ఏకెట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు కేట్లు యివ్వబడును. సోలు ఏకెట్లు:— మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రియము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలమెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బావును

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టను

వనమూలికలచే హిందూ దేశమంగు

తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావశీటి చూచుకొనిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:— ఆంధ్రప్రత్తికాకార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రెంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మద్రాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటిని టోని ఆవిరివలన గాని,

గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యు

చ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, వడపోత మయ

ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, సీ-ములకు

చూకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మానవ ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇంజి

యంజనీరింగు సామానులు విశేషముగా

మేము ఎగల్ బప్పు మెకానిక్స్ కంపెనీ

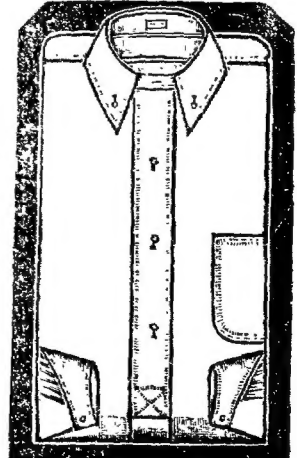
లకు సేవెట్టులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టైల్స్ మర్చండ్.

మొదటికి ము టైల్స్ మర్చండ్లు
డబ్బా 1-కి 1-8-0
రెండవకి ము 12-0-0
చాథా ఇంజిముడి 10-8-0
ఇంజిము రంగులు
మర్చండ్లు 1-కి 2-4-0
వ్రాయునప్పుడు
మూలకి చుట్టుకొలత
యోజ్య, బొమ్మ ఎన్ని
అంగుళములో వ్రాస
వలయును.

మి యూరికి దగ్గరనున్న క్రెంప్టన్ సేను వ్రాయునప్పు
లండను ప్రెంసింగు కంపెనీ, పునము
87/88 కత్తబజారుపేడి, పునము
LONDON TRADING కార్యకర్తము.
37/38 Rattan Bazar Road వాయభిప్రా
పించి తవయభి

అనుభూత్యాము క్షేపి నిలయమువారి.
సమావేశములు.

1. స్వచ్ఛలయ. (గారంటీ) ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరణమువలనగాని మురిగిపోయిన కార్డుగాని, చేరులుగాని, రెండు మాడలు డ్యుపయోగించిన యాభాగితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక క్షేపము. ఇదిగత క్షేపము నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణనై 3నివేట్టబడినది. కుష్టు వలన, కడుపునొప్పిలవలన, కనిపించుచులేదు. వెల రు 1-కి 1-0-0
 3. ప్రణావారి. (పలాత్రి) ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులకు పుండ్లను వలచిగా మార్చును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
 4. గంధక సారకేళము. ఇది మాడుపూతలలో నెట్టిగట్టించిచును, మాపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
 5. క్షుద్రేకీ కాపీ పొదుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతువుపికిని, వైద్యశాంతికిని మిక్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. ఆంధ్ర, సక్స్.
అనుభూత్యాము క్షేపనిలయం, శ్రీరామతీర్థం, విశాఖపట్నం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటే చక్కగా నముగ్ధవారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 3x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 28-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ కేముడి		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. హన్సు స్వామి పిల్లే అందుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 గాటర్ బజారుల్లో, మదరాసు

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాప్త్యల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్టను వేసికొనినయెడల సువ్వాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆత్మరపయోగము వేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసనను భవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వవని మీదగ్గరిననున పాపుకీపరు నడుగవలయును పారితాపున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్లీ బేస్సు ఆత్మరగల పెద్దపయి బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగబెట్టబడి ఘుమమును కాదుచుండు కార్డులు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు, బొంబాయి.

కుదరాను ఏజెంట్లు:— మెహత పురమోత్తం మూర్తి సెం 29, చై నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారు సమీపం మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి. ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు జ్ఞాపకము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిగ్మములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవివంటిది. "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ డి. జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగభీమ. 16 కృష్ణపు మొదలిపేడి, తిరువల్లిక్కేళి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦
అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్వితీ, బ్రహ్మసంధ్యాశ్రీ.
తుని-గోదావరిజిల్లా.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డ సొలు వ గ యి రా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలు చేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగ్రావాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయూచి విరళిముగా కాగితమునకు ఒకపైపుననే వ్రాస పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి గార పత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై ఆస్తుతో వచ్చు పేరును చిరిచి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కి-౬౬-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

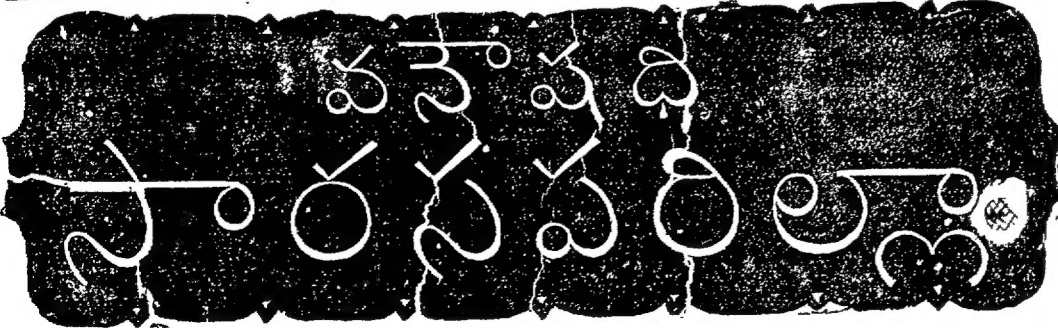
డై డ్యు ర త్న పండిత డి. గో పాలా చార్లు,

ఎ. వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. శ్మిషోట్లు, సాతవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన పుడుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును పుచ్చి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

సామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు తోడనే శరీరము బాగుపడును.

నీసా వెల రూ. 1-4-0.

డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఘననవాడీ. నం. ౨. బొంబాయి

పాగయోధుల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునకు దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 5-వ తేది

ప్రముఖ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
కెప్టెన్ లెస్లె	లివర్ పూలు	3	కలకత్తా	4
చెనాబ్	కలకత్తా	3	బరూచా	4
ఎల్లిఫెంటా	నాగపట్నం	3	రంగూను	7
ఎల్లింగా	రంగూను	5	నాగపట్నం	5

రానున్న

రాజా	జానా	ఆగష్టు	కలకత్తా	ఆగష్టు
కోబూర్జా	న్యూయార్క్	3	కలకత్తా	—
దండోలా	జేనైస్	3	"	4
సి. రోబర్ట్స్	బొంబాయి	2	"	4
సి. ఆఫ్ మద్రా	కాకినాడ	4	లండను	6
టిప్టా	న్యూయార్క్	5	ప్రెయియట్సు	—
కాబింగ్	న్యూయార్క్	6	ప్రెయియట్సు	—
నూమిడియా	కలకత్తా	7	—	8
మనోరా	లండను	9	ప్రెయియట్సు	10
హావిల్ దార్	బొంబాయి	8	కలకత్తా	8
సుబేదార్	కలకత్తా	11	బొంబాయి	12
జీరా	కాకినాడ	15	కొలంబు	5

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పులందును.

వాతావరణ నిధి

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 5-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేదీ	ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.			
			తేదీ	తేదీ	తేదీ	తేదీ
గోపాలపురము	29.522	79.4	76.8	0.42	28.07	11.28
వాల్తేరు	29.620	81.1	71.1	0.14	16.69	4.22
కాకినాడ	29.869	82.8	76.7	0.44	18.78	12.87
బందరు	29.667	87.2	79.2	0.02	13.98	12.51
గుంటూరు	...	90.0	84.0	...	11.16	...
నెల్లూరు	29.720	98.2	80.4	...	5.39	5.11
మద్రాసు	29.767	96.3	81.5	...	5.10	7.37
కడపూరు	29.780	90.5	78.4	...	5.14	6.25
నాగపట్టణము	29.788	98.5	78.3	...	2.57	5.82
కొలంబూ	29.867	85.6	74.7	...	32.00	38.52
తిరువనంతపురము	29.855	81.9	74.6	...	34.90	38.63
కొచ్చిక్	29.887	86.7	77.7	...	57.12	67.61
కల్లికోట్	29.853	85.8	77.1	0.23	76.48	77.04
చుంగుళూరు	29.825	84.7	76.3	0.21	87.71	81.24
బొంబాయి	29.679	84.0	78.4	0.88	49.37	44.2
హైదరాబాదు	29.682	81.1	72.0	0.03	22.95	12.21
అనంతపురము	...	92.8	77.1	...	4.90	6.49
బళ్లారి	29.719	90.8	77.5	...	3.50	6.64
కర్నూలు	29.740	90.3	76.8	...	9.67	9.72
కడప	29.748	94.3	78.5	...	9.76	9.07
చెంగుళూరు	29.770	84.6	65.8	...	12.80	12.75
కొడైకనాలు	22.785	63.2	51.6	...	23.44	19.01
ఉదకమండలము	22.960	62.1	51.7	...	22.20	25.36
కోయంబుత్తూరు	29.790	89.7	76.1	...	3.44	7.08
వెల్లూరు	29.758	95.7	78.4	...	9.60	11.78
నెలము	29.789	92.3	74.1	...	11.95	13.98
తిరుచనాపల్లి	29.794	98.9	77.6	...	3.25	7.76
పుదుకోట్	29.794	97.0	75.5	...	6.37	9.29
మధుర	29.791	93.2	76.0	...	7.54	8.80
కొండవీటి	0.98	5.36

కర్ణాటకము నందును, బొంబాయి దక్కనులలోను, బంగాళా భూమి ఉత్తర, తూర్పు ప్రాంతముల యందును వాయుభాగము హెచ్చినది. వలసలలోను, చెన్నపురి తీరమునకు మార్పెమియులేదు. ద్వీపకల్పమునందలి వాయు ప్రవా

రము సమముగా నున్నది. దక్షిణమున ఆస్తికముగ నున్న బొంబాయిలోను, దక్కనులలోను వర్షముమునండి నైబాలి భాగమునకు వాయువులు వీచుచున్నవి. మధ్యమెత్త పరిమాణము సామాన్యముగా తగ్గియున్నది. దక్షిణమండలములలోని తగ్గుదల విశేషముగా గలదు. ఇచ్చటను, సర్కారులలోను రాత్రులందును, పగటియందును వేడిమి మామూలు కంటె తక్కువగ నున్నది. ఈ ప్రాంతముల వాయువులో శీమ చాల గలదు. కర్ణాటకమునందు మబ్బులు కట్టముగ నున్నవి. వర్షము స్వల్పముగ నున్నది.

రాధాని తూర్పు భాగమున స్వల్ప పడవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

నక్షత్రముల సెక.

జపానువారికి విచిత్రమగు విన్నవము.

గొప్ప ఎర

కొన్ని ద్వీపములచేత "గ్రేట్ బ్రిటన్" అయినను, దాని విస్తీర్ణము కడు స్వల్పము. ఎనను, దాని ప్రాబల్య మెప్పుడు ను అధికమే యగుచున్నది. ఇట్టి ప్రాబల్యమున కది ఇండియా దేశమున కర్తకసాముగ పొందగలిగినదే ముఖ్యకారణమని వేరు చెప్పబనిలేదు. ఇందువలననే కర్తకవిషయమునందలి సహారాప్రదేశము లేవియు దీనితో పోటీచేయలేకున్నవి. జపానునందు స్వాభావికవస్తు సంపదాత్మత్వికి గల అనుకూలములగు ప్రదేశములన్నియు సంపూర్ణముగ నుపయోగములై, యాదేశమునందలియుపయోగమునకు తగినవోటు లేవియు లేకుండునపుడు చీనాలో అట్టి సదుపాయము లింక ననేకములుండుటవలన వారు ఇండియాకై గ్రేట్ బ్రిటన్ వలె పైనికుల సహాయమును కోరకయే, ద్రవ్యమును విశేషముగ ఖర్చుపెట్టి కయే చీనాదేశమున కర్తకసాముల ననేకములను సంపాదించుకొనగలుగుదురు. ఈతరువాత జపానువారికి రెండువిధములలో లాభమేర్పడును. జపానుదేశము ప్రపంచమునందలి గొప్ప రాష్ట్రములలో నప్రధానము నందగలుగుననుటలో నిశ్చయ వాయుభాగము.

జపానునకేల యట్టి ప్రాముఖ్యత కలుగవలయును?

చీనాదేశముపట్ల జపానువారు కనబరచుచుండు ప్రవర్తన జపానువారు ఇంకను కనబరచుచుండుచేసి జపానుదేశమునకు యెట్టి గొప్పస్థితి యొచ్చుటకని లభింపజాలదు. అందులకు కారణమేమనగా, చీనాదేశమును పాలించుటలో యూనుగారు తూర్పుప్రపంచమునందలి దేశకాల స్థితిగతుల గమనమును గమనించుటలేదు. వైకమాచుట కాతడు జపాను వారితో చెలిమిగలిగియుండునట్లు ప్రవర్తించుచున్నాడుగాని లోలోపల వైరముని యందుల కనుగుచుండుటకు పనులను గుప్తముగ చేయుటయందు ఆసక్తి గలిగియున్నాడు. చీనాపాలకు డిప్పుడు బలహీనదేశముగా నున్నాడు. కాబట్టి, ప్రజానాయకులును, జపానువారును సభ్యులుగలిగి అనుకూలముతో పనిచేసినయెడల, చెమకు భంగకరమని అధికారుల యభిప్రాయము. కనుకనే, యూకాగారు జపానువారితో పగగలిగియున్నట్లు కనబరచక, స్నేహముగలిగియుండునట్లు నచించుచున్నాడు. ఇట్లు నచించుచున్నను, లోలోపల నొకరికొకరి పగగల్గింప జూచుచున్నాడు. ఇట్టి స్థితిలోనే చీనాపాలకులు జపానువారిపట్ల యాతీయ ప్రవర్తించుచుండ, వారికికంటె బలముగలిగి మంచిస్థితిలో నుండునెడల, జపాను వారిని కడుహింసముగ చూడగల్గునని ప్రయోగముగ చెప్పబని లేదు. ఇట్టి సంధ్యములో జపానువారు, చీనాప్రజలకు, సహాయ పడుటకు నిరాకరించిరేని, యూకాగారి కధికారముండునంత కాలము చీనావారికిని, జపానువారికిని విరోధ మధికముగ నుండును. తుదకు చీనారాజ్యాంగము తెనంట ట్టియించి నపుడుగానే, జపానువారు తెమయందు చీనావారికి నమృతము కలుగునట్లు చేసికొన జాలరు. అట్టి సహాయము, నమృతము లేనిచే యూకాగారు దేశముల పన్నున సంపాదములు నిర్వహింపమును, లాభికిముగను ఉండజాలవు.

ఇప్పుడు తెనుకకందుటవలన కలుగు నష్టము.

జపాను వారివర్షము చీనాప్రజలకు సహాయపడుటకు నెనవీసికని, చీనాదేశము విస్తారములకు యెముకలుకు టకు కొంత పడ వేస్తును. తుదకు వారికి యెముక కలిగిన పిమ్మట, రాజ్యాంగాది విషయములలో సంసారములు గావించుటకు నెనవేర్చుకొనవచ్చును. అందువలననే, విస్తారకారణ విషయము జపానువారి సహాయమును పడయుటయందు గా నక్తులై యున్నాను. ఇట్టి సహాయము సహాయము చేసిన యెడల, జపానువారు ఫలములను పడయాలను.

గ్రేట్ బ్రిటన్ యొక్క ప్రస్తుత స్థితియను.

ఆంగ్లేయ దొరతనమువారి అంగికారము లేకయే జపానువారు చీనాదేశముపై యుద్ధమునని ప్రవర్తించ జాలరని

చేప్పడు చున్నదిగాని, యిదియొక యడ్డపాటు కానేరదు. చీనాదేశపు స్థితిగతుల యభారతస్థితి మిట్టివల భూపరంగాముగ వెల్లడిచేయబడెను. యూకాగారు, గాబ్బి పాలనాధికారమును వహించగానే, చీనాదేశమును గుఱించియు, రాజ్యాంగమును గుఱించియు, అనుకూలములగు నభిప్రాయములను వ్రాయుటకు విదేశీయదేశములకు ప్రోత్సహించుటకు, చాల దబ్బు ఖర్చుపెట్టిరి. ఇట్టిప్రోత్సాహముతో పంపబడిన కర్తకసాములను, అభిప్రాయములను, ఆంగ్లేయపరిపాలకులకు విశ్వసింపించిరి. ఐనను, ఆంగ్లేయల అభిప్రాయ మిట్టివల నొక గొప్ప మాధ్యమ చెందినది. విప్లవముల నణచుటకుగాని, సామ్యమును సమకార్యముగాని, యూకాగారికి సామ్యము చాలదని టైముస్ పత్రిక యిట్టివల వ్రాసెను. మత్యము, బ్రెట్ బ్రిటన్, ఫ్రాంకోను యంగ్లేయ దేశములకును ప్రైవేట్ యెడ్వర్డియన్లు. గ్రేంబి దొరతనమువారికిగాని, ప్రజలకుగాని యూకాగారి యంగ్లేటి విశ్వాసమును లేదు. దేశమున సామ్యస్థితిలో నెమ్మదిగ పరిపాలించి, దేశముయొక్క గౌరవదళము యూకాగారు కాపాడగలగని తమకుగలిగియుండిన నమృతము గరియై నదికాదని ఆంగ్లేయ దొరతనమువారు కనుగొనిరి. కాబట్టి, ఆంగ్లేయులను గ్రేంబివారివారికి బట్టుదురుట సిద్ధము. ఏరెండు రాజ్యములకుగాని సంబంధించిన కర్తకసాములను విచారించుటలో జపాను దొరతనమువారు ఆంగ్లేయలతో నాలోచించుట సహజముగాన, ఆంగ్లేయ దొరతనమువారు, జపానువారి కోరికల కనుగొనగలగు నభిప్రాయమును చీనాదేశవిషయము నందు గలిగియుండుదురు.

ప్రజానాయకుల ప్రాముఖ్యత.

రాజ్యాంగాధికారములు ప్రజానాయకుల యధీనమునకు రానిదే చీనాదేశమున కొంతయు సంపూర్ణములగుట నాదృష్టమైన నమృతము. ఇందులకు నాకుతోచుకారణము లేవియనగా చీనావారు మాడు తెగలుగ భాగింపబడి యున్నారు. అతెగలు:—(1) ఉద్యోగస్థులు; (2) ప్రజానాయకులు; (3) జన సామాన్యము. రాజ్యాంగ కర్తకసాములలో మాడవతెగ వా రేమాత్రమును జోక్యము పుచ్చుకొనరు. ఉద్యోగస్థులు స్వలా భావేత్తుగలిగి కొంతపూనికతో ప్రవర్తించును. అదియు, వా రధికారములో నుండునంతకాలకే, అటుపిమ్మట నూరకుండురు నెనుకటి పాలకునికాలమున అధికారమునుండి తొలగింప బడినపుడు యూకాగారి ప్రవర్తనము యెట్టిప్రాయమునకు ప్రబల నిదర్శనము. ప్రాణముతో తప్పించుకొననదే చాలునని తెలిచి యూకాగారి లెలాటి ప్రతిరోధమునుగాని చూపలేదు. ప్రజానాయకులలో, అటులగాదు. ప్రవర్తనముకొనచి, పూనికతో పనిచేసి, తమ యుద్దేశమును నెరవేర్చుటయందాసక్తి గలిగి యుండురు. అట్టిపనికి కంకణము గట్టుకొని ముందునిలబడు వారు హతులయినను వారివెనుకనుండువా రసానును చేరి విసుగులేక తుదవరకు పనిచేయుదురు. కడుక్రూరుముగ ప్రవర్తించిన పింగుసంతివారి దిశములలోగూడ వీరు అణగద్రొక్కుబడినవారు గారు. ఈ నాయక గంతుతికి విజయము లభ్యమగునందెడకు చీనాదేశము కాంతిని గనజాలదనుట చీనాదేశ స్థితిగతుల నెఱిగిన యెల్లవరకు సులభముగ గోచరము.

ముఖ్యముగ నాలోచింప వలసిన యంశము.

ఒక్క దేశము దొరతనమును మత్యయొక దేశమునందలి దొరతనమును తొలగించుటకై యాదేశపు ప్రజలకు సహాయ పడుట అసామాన్యమైనను, అసామాన్యములగు ఫలములను బడయునియిత్రము అసామాన్యశక్తిగలవారసవ్యక్తులగుపనుల నెరవేర్చుచున్నారు. అట్టి అసాధారణశక్తిగలవారిలో విదేశా క్షుని, ఇదియొక అసామాన్యమగు సంధ్యము. కనుక, నేను మీకవిషయము గంతు వివరించి వాగిసితిని. నేను ప్రజాప్రతినిధుల పక్షమువాడను. కనుకనే, నేను జపానువారులవలన నెట్టి సహాయమును కోరుచున్నా నో మీరు తెలియజేయ సాహించితిని. మత్యము, తాము దేశవర్తన పరిపాలించినవారే. ఫ్రాంకోను ఆమెరికాకును, బ్రెట్ బ్రిటన్ స్పెయినుకును, ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములు పనామాకును సహాయపడిన ననుట విశదమగును. ఫ్రాంకోనువారు భూమియంతట ప్రేరకులైరి. ఆంగ్లేయులు స్వగౌరవమునందు గమనముంచి, నెనాలి యూకాగారిదండగా ప్రెవ్వడు స్పెయినుకు సహాయపడిరి. పనామా కాలవనలని అనుకూలములను అనుభవించుచుండు సంయుక్త రాష్ట్రముల ఆదేశము నుండును. నిరంకుశసరిపాలనావిధానమును తొలగించుటకు చీనావారికి తోడ్పడు దేశమునకు వై మూడుదేశములగు లాభములను గలుగును. కాబట్టి, నేనూ లో: నల ననుసరించి ప్రవర్తించుటకు అప్రసేయి? విప్లవములగు అడ్డపాట్లు లేకయే నిష్పక్షపాతమునెనవేరుటకు పనులు గుప్తముగనిఖజానా దను సాగించుటకు అత్యవశ్యకము. ప్రాచ్యలోకముయొక్క పురోచ్ఛాసిత కలచి నాయభిప్రాయమును తెలియజేసితిని. దీనియగు నాలోచించి తమయభిప్రాయమును నాకు తెలియజేయుటకు వేడుచున్నాను.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ శ్రావణ శుక్ల ౧౫ లు
బుధవారము.

ఇంగ్లండుయొక్కయుద్ధములు

పరిశ్రాణాయ సామ్రాజ్యం వివాదాదుల దుష్ప్రభావం
ధర్మసంస్థాపనాధ్యాయ సంఘవాది యుగయుగం.

సృష్టిస్థితిలయములు భగవద్గీతలు. జననము స్థితికి, స్థితి లయమునకు, లయము స్థితికి మూలము. సృష్టిస్థితిలయములు నిరంతరము పునరావృత్తము లగుచుండును. భూతములు, బ్రహ్మాండములు పుట్టుచు గిట్టుచుండును. ఈచిద్విలాసముల కాద్యంతములు లేవు, వితిమేరలు లేవు. ఇవి కేవలము వైవర్ణ్యములు. వైవర్ణ్యములు మందహాసుతమును యుగయుగములను, నీరమాలను నీటివెల్లువలు గను, ప్రాచీనిబడబాగ్నిగను, సంరక్షణ సాధనములను మారణ సాధనములను గను మార్పుచుండును. యుగసంధులం దిట్టి మార్పులు సహజముగ గలుగుచుండును. కౌరవపాండవ సంగ్రామ సమయమునం దొక నూతన యుగమేర్పడినది. రాజసత్తామసగుణములు ప్రబలింపుట సాత్వికగుణ స్థానమునకై మహాలయ మవసరమగుచున్నది. క్రీకృష్ణుడు భారతయుద్ధమునందు చార్మన్యాయత్రమైన యాత్రబీజమును నిర్మూలము చేయించెను. కాని లోకస్థితికి మూలబీజమైన రాజసభావము తిరిగిపెరిగి ప్రళయమును గలిగించుచున్నది. ఇరువదవ శతాబ్దము నుండియును రాజస ధర్మము మితిమీరి పెరుగ నారంభించినది. నూతనము లైన మారణయంత్రములు గనుగొనబడినవి. సేనా నివహాంబులు సమకూర్చబడినవి. ద్రవ్యోపార్జనము సులభసాధ్యమైనది. స్పర్ధనీయమైనది. దురాశి పెరిగినది. యూరపు రాజ్యములందొక రాజ్యమును తలదాన్చి రెండవరాజ్యము నిలువబడవలయునను నాకాంక్ష జనించినది. బ్రిటిషురాజ్యమును తలదాటవలయునని యత్నించిన ఫ్రాన్సుబలము 1815 నందు యూరపు నాయోగ బలమునను 1870నందు జర్మనీ బలమునలనచు నస్త్రుగిత మైనది. పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందు లోకమునందు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముతో తుల దూగు సామ్రాజ్యము పేరొకటి లేదు. ఫ్రాన్సుదేశము పడిపోయినపిమ్మట బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును రష్యాకును వైరముపెరిగినది. క్రిమియను యుద్ధమునందును రష్యా జపాను యుద్ధమునందును రష్యాయొక్క పరాజయమువలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిభ మరింత హెచ్చినది. ఇంగ్లాండు ఫ్రాన్సులకును, నింగ్లాండు రష్యాలకునుగల వైరమింతటితో కొంతమాటు వడినది. పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందు జర్మనీ సామ్రాజ్యము క్రమక్రమముగ పెరుగ నారంభించి ఇరువదవ శతాబ్దమునందలి వర్ధమాన సంగ్రామ సంక్షోభములకు గారమైనది.

పరునెనిమిదవ శతాబ్దమునందు యూరపు ఖండమునందు ఫ్రాన్సు రాజ్యము, ఆస్ట్రియా రాజ్యము, బలసంకీర్ణములు. జర్మను దేశము స్వల్ప సంస్థాన సంకలిత మై రణరంగములకు నియమముగ నుండెను. ప్రవ్యా దేశపు రాజు ఆంగ్లేయుల సహాయమును బొంది ఆస్ట్రియా రష్యా ఫ్రాన్సు దేశముల నోడించి జర్మను దేశములోని కలలములనాపి జర్మను సామ్రాజ్యమును స్థాపించెను. ఆంగ్లేయుల సహాయములేనిచో

జర్మను సామ్రాజ్యస్థాపనము సంభవమాయను సంశయము సంశయము గలుగవచ్చును. యూరపు ఖండమునందు ప్రముఖత్వము సిద్ధించిననోడనే జర్మనుదేశముయొక్క యాశ పెరుగ నారంభించినది. అదృష్టవశమున నింగ్లాండునకు మహాసామ్రాజ్యము సంప్రాప్తమైనది. సాపము జర్మనుదేశమున కే ప్రదేశమునందును నివాసయోగ్యమైన యధినివేశస్థలములభించలేదు. ఇంగ్లాండుయొక్క యాధిక్యత జర్మనుయొక్క యసహాయమునకు గారణము. ఇంగ్లాండునకు పరిశ్రమలుగలవు, ద్రవ్యముగలదు, ఫలవంతమైన దేశములుగలవు, నౌకాదళముగలదు. జర్మను ఇంగ్లాండుతో తులదూగుట కవకాశము లేదు. ఇంగ్లాండును సాధించుటకై ముప్పుదేవుగా జర్మను విశ్వప్రయత్నమును జేయుచున్నది. బలవత్తరమైన వైస్యము నాయత్తము చేసినది. దృఢమైన నౌకాదళమును నిర్మించినది. విశాలము లైన ఆకాశయానములను నిర్మించినది. ఆయుధసన్నాహ మంతయును సమయముపట్టినపు డింగ్లాండు పై నుపయోగింపబడు ననుట ఆబాలగోపాలమునకువెల్లడిమైన రహస్యము. జోయరుల యుద్ధసమయము నందు జర్మను చక్రవర్తి జోయరుల కొకసమయమందు జూపిన సానుభూతివలన నింగ్లాండుపై గల వైరభావము వ్యక్తమగుచున్నది. మొరార్కొసంధర్మమున జర్మనుదేశము ఫ్రాన్సుదేశముపై కాలును ద్రవ్యరూపును జర్మనుకుగల దురహంకారమును చెప్పక చెప్పచున్నది. ఆస్ట్రియా దుండగముల కన్నిటికిని జర్మను రహస్యాయోచన మూలమని యెంచవలసియున్నది. వైస్యబలమునందు జర్మను దేశమున క పతిమానప్రతిష్ఠ గలదు. నౌకాబలము నందుమాత్రము రెండవబలముగనున్నది. జర్మను దేశమునకు నౌకాబలమునందు సయితము మొదటిస్థానము లభించిన అల్పకాలం. హానిబలు, నెపోలియను వైస్యములవలె లోకమునకంతయునుసంక్షోభమును గలిగించుట నిష్పయము. ఆశ కంతము గలదా? మొదట ఫ్రాన్సు, పిమ్మట హాలెండు బెల్జియములు, పిమ్మట ఇంగ్లాండు మొదలగురాజ్యములు జర్మనువాతబడవలసిన కాలము రావచ్చును. అప్పుడు మేల్కొనినగతజలనేతు బంధ మగును. ఇంగ్లాండు సహాయమును నమ్మి ఫ్రాన్సుదేశము యొక్క నౌకాదళము మధ్యధరా సముద్రము నందు నిలుపబడినది. ఫ్రాన్సుదేశము యొక్క పశ్చిమోత్తర తీరములను గాపాడుటకు నౌకాదళము లేదు. ఫ్రాన్సుదేశముపై జర్మనీ దండెత్తినది. రష్యా దేశముపై దండెత్తినది. హాలెండుపై దండెత్తినది బెల్జియముపై దండెత్తినది. బెల్జియము రాజు శ్రీ జాన్చక్రవర్తిని జేసిన ప్రాథన యేరికి శౌర్యాను కంఠములను గలిగించదు? ఉదార హృదయులైన పరాసుల సంహారము సహ్యమా, ధర్మమా? ఇన్ని రాజ్యములు కూలినపుడు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున కాపదతప్పునా? ఆసామ్రాజ్యపు బలము నిలుచునా, ఓడలునిలుచునా, భాగ్యము నిలుచునా, కీర్తిదక్కునా, సామ్రాజ్యము నిలుచునా? ఏవియును దక్కజాలవు. మహాసంగ్రామములు భయంకరము లైనను యుగయుగము లందును ధర్మ సంస్థాపనకై తటస్థించు చుండును. కయ్యమునకు కాలుదాపుచున్న జర్మనీ యొక్కడగించుటకును, ఆంగ్ల సహాయమును నమ్మిన మిత్రరాజ్యములను రక్షించుటకును, యూరపు ఖండము నందలి శాంత్యమును నాపుటకును, స్వీయ సామ్రాజ్య పౌరుషములను రక్షించు కొనుటకును నింగ్లాండునకు సమయ మాసన్నమైనది. ఇట్టి తరుణము తిరిగి రానేరదు. జర్మను పటాభిషేకముల నుండియును, మాయోపాయముల నుండియును లోకమును, యూరపును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును, ఆంగ్లభూమిని రక్షించుటకై ఆంగ్ల సామ్రాజ్య పాలకులు ప్రజలు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుట వైసనిగయమైన ధర్మమని యెంచదగియున్నది.

వార్త లాదుటలేదని నిర్ణయించినము పరితాప పడినందులకు నేటిదినము కొల్లకొల్లులుగ త్రొక్కివార్తలు మాకార్యక్లాపము నింపుచున్నవి. అందు ననేకములు రుష్యా, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లాండులలో యుద్ధపక్షమున జూపించుచుండు మహాసామ్రాజ్యమును వ్యక్తపరచుచున్నవి. ఫ్రాన్సు, జర్మనీవారి చర్యలను ఖండించుచున్న యసమృత్తిని దెలియపరచినది. జర్మనీ యెవ్వరేమియనిన నందరుగాక యని గొప్పతుంటరియై విజృంభించి ప్రపంచము చున్నది. రుష్యాకు సంబంధించిన ఏలండను దీవిని స్వాధీనముచేసికొని రుష్యా నౌకా వైస్యమును భిన్నండాఖాతమనబరగు నొకచిన్న యాఖాతము లోనికి తరిమివైచినది. రుష్యా నౌకావైస్యమునకు కదలుటకుండుతావు బాల్టిక్కు సముద్రముమాత్రమే. ఆసముద్రమున భిన్నండాఖాతము రుష్యాకునాను కొనియుండు జలభాగము. ఈ స్వల్పజలభాగము లోనికి రుష్యానౌకా వైస్యములు తరుమబడి యుండుటచేత జర్మనీ ఇప్పుడు బాల్టిక్కు సముద్రమున యజమానియై యున్నది. ఫ్రాన్సు పోలిమేరలో నిర్మితి మూలననుండు బెల్జిక్కు అను కోటకుపరిసర ప్రదేశమున జర్మను వైస్యకుల జ్ఞాడుచున్నారు ఫ్రాన్సుకూడ తగిన సన్నాహముల నున్నది. ఆదేశపు యుద్ధవిమానములు పోలిమేరల కడకు రిచ్చున బారుచున్నవి. వీనిలో కొన్ని టిడగ్గనము జర్మనీకి చేరినై ననుమండల మధ్యమున నుండు ఆండరుమాకు, డురాను, కలోను, లచుపట్టణములకుకలిగియున్నది. ఫ్రాన్సుదేశమును నుత్తర భాగమునుండి తాకునుదేశముతో జర్మనీ బెల్జియమునకొక వింతసందేశమింపినది. బెల్జియము తన శోమైత్రిచేసికొని తన వైస్యముల దేశముగుండ పోనియ్యవలయునట! బెల్జియమిద్దానిని తిరస్కరించి వైస్యకన్యాయమును తనదేశమున నెలకొల్పినదనుట లో వింత యేమియు లేదు. జర్మనీ చిన్నసంస్థానములను బెదరగొట్టి బెల్జియము మూలముగానైనను హాలండుమూలముగానైనను దారిజేసికొని నిర్ణయించియుండుటచేత హాలండులోని యొకమండలమగు లింబర్గమీదికి దండెత్తినది. ఆంగ్లనావయొకటి రాక్షసబొగ్గుకొని పోవుచుండగానదిరుష్యాసాహాయ్యాగ్గమో ఫ్రాన్సు సాహాయ్యాగ్గమోయని తలచి కాబోలు జర్మనీ దానిని ముట్టడించి స్వాధీనముచేసికొనినది. మరి యొకయాంగ్లనావకు నిదేగిత్పట్టి నట్లు తెలియుచున్నది. ఈసందర్భములన్నియు నాంగ్ల సామ్రాజ్యమును యుద్ధమునకునుసి కొల్లునవిగానే యున్నవి. బ్రిటనుకూడ యుద్ధమునకు సిద్ధపడిపోలేదు. మౌత్రిమండలియొక్కయు రాజ్యాంగ సభయొక్కయు సమావేశములు ముగిసినవి. మౌత్రిమండలి వాగు 75 కోట్లరూపాయలు యుద్ధవ్యయముల కయి పార్లమెంటువారిచే మంజూరుచేయించుకొన నున్నారు. సర్ ఎడ్వర్డుగ్రావ రాజ్యాంగ సభలో మహాపన్యాసముచేసి తాము శాంతికి చేసిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని వర్ణించి అవి విఫలములగుటను తెలిపి ఫ్రాన్సున కిప్పుడు కలిగిన పోరాటమా దేశముయొక్క స్వయం కృతాపరాధము కాదనుట నిరూపించి తమకును ఫ్రాన్సుకును గల మైత్రిస్వరూపమును వివరించి జర్మనీ దుండగమును నచ్చ బిల్కితాము అడ్డపడకున్న జర్మనీ హాలెండుబెల్జియముల స్వాతంత్ర్యముల నణగద్రొక్క నుండుటయు ఫ్రాన్సు

బరోపా మహా సంగ్రామము.

ఇంగ్లండు జర్మనీలకు యుద్ధము

జర్మనులు రుష్యావారి నావికావళము హోడించుట.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి యదృశప్రసంగము.

బెలిజయమును బెడరించుట

జర్మనీ హాలెండుపై దండవెడలుట.

ఆగస్టు 2.

ఇంగ్లాండు.

ఇంగ్లాండు జర్మనీయులకు యుద్ధము.

సిడ్నీ ఆగస్టు 2:— ఇంగ్లాండు, జర్మనీదేశములకు నిర్మలాత్రి యుద్ధము పొసగినట్లు రూఢియైన వర్తమానము వచ్చినది.

కాబ్జెటు సభ.

లండను ఆగస్టు 2:— కాబ్జెటు సభ ఒకటిన్నరగంటలు జరిగినది. సభాపాలించిన తరువాత విచారమును కనుపరచుచు మంత్రులు కలసిపోయిరి.

ప్రజల సంఖ్య మము.

టైటుహాలులో జనులు పరితముగ మూగి మంత్రులను తదితరులనుజూచి సంతోషమును ప్రకటించిరి. నేటి మధ్యాహ్నము కామస్పృశ్య జరిగినట్లు మర్యాదజరిగి యుండలేదు. సభాగౌరవమును చాల ఉద్దేశము కలుగ నారంభించెను. కాని చాలవరకడి జ్యోతియు కాలేదు. సభ్యుల నిమిత్తముక్రింద దీర్చి లవర్చబడినవి. సర్ ఎడ్వర్డుగ్రేగారు మిక్కిలి వృద్ధాప్యములోనుండినట్లు కనుపడెను. సభాభవనము కవల చాలమంది నిలువబడి యుండిరి. మంత్రులను, జూచి

ను త్తరమునుండి దండెత్తనుండుటయు సూచించి, అట్టి సందర్భములు కలిగినప్పుడు ఇంగ్లాండుయొక్క బలమంతయు నిరుపయోగము కాగలదనుటను ఖండితముగా ప్రదర్శించియున్నాడు. రానుండు ఆర్థికా సభా సత్తానిని శత్రువులకంటె నెక్కువగా నెదుర్కొని యున్నది. ఇంత మహా ఘోర సంగ్రామమున పాలుబుచ్చుకొన నెంచునప్పుడు శాంతిమై సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన యన్ని విషయములను ఆలోచించి దిగవలయునట! విద్వండు సమస్యభయ మేలేదట! కాని దూరదృష్టియును నిండియాదికము లాలోచించి దగినవట! అధి నివేశములన్నియు సకల సనా హములతో తల్లిదేశమునకు తోడ్పడ నుండుట తెలిపియున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ప్రజలును నాంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు హృదయపుష్కల భక్తిమై మేలుకోరగలరు. గ్రేప్రభు వేమార్గమును సందేహింప బనిలేదు. లోకమును మ్రొంగి కోరు తెరచికొని యన్ని రాజ్యములపై బడు చుండు దర్శనీకణంప దృశప్రయత్నములు సేయుటయే మార్గభూమికిని లోకమునకును శ్రేయస్కరము. ప్రాయశ్చుగుచుండగా కొన్ని సంగతులు తెలియవచ్చి టిరువ్యాసరిహద్యలలోనుండు మూడుముఖ్యములు జర్మనుల చేజిక్కినవి. జర్మనీవారు బెర్లిన్ ను హాలెండులను బెడరించుటలేదనియు వారైనట్లు గి. కాని జర్మనునావికావైద్యము ఉత్తరసముద్రమును ప్రవేశించినట్లు తెలియవచ్చియుండుటచేసెను. అంగ్లకేర్మణ్యసాకాయుద్ధము జరుగుచున్నది. అంతయుండుటచేతను జర్మనీవిషయమున నీ మంత్రులును నమ్ముటకు నిలులేదు. బ్రిటిషుమంత్రులు డిల్లీలో కొన్ని మార్పులు జరుగనుండుటకూడ తెలియవచ్చినది. ఇంకిను తండ్రివార్తలు పూర్ణానుభవములుగ వచ్చుచున్నవి. కలము చాలమి నిలుకన సిచ్చినది. అవియెల్లయు సూయెఫ్రా యము బుద్ధివరచుచున్నవనియు ఘోరసంగ్రామ మునొప్పునుని తెలుపుచున్నవనియు మాత్రము ప్రాయోగిలియున్నాము.

సభలోను బయటను జనులు తమ సంతోషమును ప్రకటించిరి. పూర్వపక్షవలంబకు లండను మెంట్లునుజూచి సంతోషమును తెలిపిచ్చిరి. ఎక్స్లెంజి టిల్లును ఆపివేయుటకును, సాము కెలింసకుండ బ్యాంకులకు అధికార మిచ్చుటకును తీసికొనివచ్చిన టిల్లులు త్వరలో మూడుసారులను అంగీకరింపబడినవి. బ్యాంకులకు మరిమాడురొజులు సెలవియ్యబడునని లాభుడు బాడ్గారు తెలియజేసిరి. ఆస్క్విత్తు మంత్రిసభకు వచ్చుటతోడనే సభ్యులు కారాశభ్యులు చేసిరి.

ఆంగ్లము సేవలు.

శ్రేష్ఠరాత్రి 12 గంటలకుండి సేవలూర్చబడునని అధికారులు ప్రకటించిరి.

బోనారులా.

బోనారులాగారు శ్రోనిధిగవీధిలోని మంత్రివర్గమువారి కచ్చేరికివెళ్లి 15 నిమిషములు మాట్లాడిరి.

ఇంగ్లాండుయుద్ధము డెయిలీ మెయిలులు అభిప్రాయము.

లండను, ఆగస్టు 2:— నిన్న సాయంకాలము కేబి నెటుసభ ముగిసినప్పుడు కూడ, బ్రిటను యుద్ధములో ప్రవేశించి బోక్స్యు కలిగించుకొనలేదని తెలియవచ్చినట్లు “డెయిలీ మెయిలు” వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటిష్కొన్నిలు సభ

ద్రవ్యసంబంధముగు వ్యవహారములు వచ్చింనుట.

లండను ఆగస్టు 2:— ఈరోజు మధ్యాహ్నము బ్రిటిష్కొన్నిలువారు సభ గూడి ఆర్థికవిషయలనుమాత్రము విచారించిరి. మారటోరియం (ఇట్టిసందర్భములలో బంధవారు వైకమునియ్యకుండ నిలుపు సభికారము) ప్రకటనను అంగీకరించి శ్రీ చక్రవర్తిగారు సంకేతముచేసిరి. అనంతమునువట్టి తంతిలేనిప్రదేశముల నిర్వహణమును, వాకాసిబ్బంది (బ్రిటిషు సంబంధముగు సముద్రములలోనుండు నితరదేశముల నావలతో సహా) నియామకాదులును ఆడ్మినిస్ట్రేటరుల సంబంధమైన సర్వకార్యములను నిర్వహించు) అధికారుల వళమునం దుంచబడినవి.

అయిదుకోట్ల పవునులకప్పు

పార్లమెంటు సమావేశము
లండను ఆగస్టు 2:— గవర్నరు మెంటువారు రేతు జాగ్రత్తై రి కొట్టనవరకుల అప్పునవై పార్లమెంటువారి సదుగుదురని తెలియుచున్నది. కేబి నెటుసభ మరల కేవలదినము గూడును. పిమ్మట మే॥ ఆస్క్విత్తుగారు పార్లమెంటులో క్లిటుమెంటు వాసగుదురు.

వెన్ను ఎండు

ప్రజలయొక్క హము.
వెన్నుఎండునం దీరాత్రి ప్రజలు అత్యంతము అభివేశముతో గూడినవారై మంత్రులు కేబి నెటుసభాభవనమునకువచ్చి నచ్చినట్టివారి నభినందించి; వైనికలను, నానకలనుగూడ చాల అభినందించిరి. అప్పుటచ్చుట డెయినింగుకాంత్రులు చాలించి యందరును (హెడ్ క్వార్టర్సు ముఖ్యసామును కేరవలసినదని వాగ్ ఆక్షేపవా గుర్తింపు చేసిరి. ఉత్తరసముద్రమున చేపలను పట్టుటకువెళ్లిన నావలు తిరిగవచ్చుటకు కలుగు పంపనడెను.

జికింగుసాము సగిరుముందు

నాజుగారికిని రాణిగారిని సంతోషభావములు
లండను ఆగస్టు 2:— జికింగు హము నగరునుండి ప్రజలు గుంపులుగూడి “భగవంతుడు రాజును గడించుగాత!” “బ్రిటను పరిపాలించుగాత!” “మార్నెల్స్,” ఈలాటి సువాక్యలను ఘోషించుచుండిరి. ఇదివిని సంతసించి శ్రీ రాజదంపతులు సేదమొంది మండికి వసారాకు దయచేసి దర్శన మొనగా ప్రజలు ఆనందభరితులై వారి సంతయు కొనియాడి యభినందించిరి. అన్నికనులవారు నేటికి విం చిన నూచనలనుపడుచున్నవి.

ఆంగ్ల యుద్ధనావలు.
ఫ్రెంచివారి సహాయమునకుబోవుట
లండను ఆగస్టు 2:— మాల్టా మధ్యధరా సముద్రముం కలి నావలయుద్ధ సన్నద్ధములై బయలుదేరినవి. డిస్ట్రీసున్న ఫ్రెంచివారి సహాయమునకు వెళ్లి గుంపుల దురింపబడుచున్నది. “ఇక్స్లెంజిల్,” “వేమర్క్” “వెల్క్,” యీ మూడు యుద్ధనావలు మాత్రము మాల్టానద్దనున్నవి. ఆవియును ఆనందమొనపుడు అక్కకు వచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నవి.

లండనులో కలచరము.

లండను, ఆగస్టు 2:— జనులు వేలకువేలగ వీధులలో గుంపులు గూడిరి. వార్తాపత్రికలు సూములుప్రకారము మాత్రమెగాక కొన్ని పత్రికలు ప్రత్యేక ముద్రణలుగూడ ప్రకటింపబడుచున్నవి. ప్రజలు వారి నాతురతతో గొని యిండ్లయందెగాక వీధులని దీపములయొద్దగూడ గుంపుచేరి చదువుచున్నారు. ప్లాండునోద్ద వెన్నుమండిన కేబి నెటులన్ని ప్రజలచే నభినందింపబడిరి. బ్రహ్మర్షి చామనందు వైనికల, నావికలచుట్టు ప్రజలు గుంపులుగూడిరి.

ఇంగ్లాండువారుగూడ ననేకలుండిరి. వెన్నుఎండునవై వెళ్లిన మోటారుబండ్ల యందుండినవారు ఫ్రెంచివ్యవస్థలను క్రైటికలువావుకలను, ఆడించుచు, కేక్స్ క్రై పూరితములగు పాటలనుపాడుచుండిరి. ప్యారిసునకువెళ్లుటకై ఫ్రెంచివిద్యార్థులు, సతులసమేతము, సన్నాహాలై మేరింగుక్రాసునవైవేదనపుడారంగము మనస్సు సంతయు కిరగించుచుగిగ నుండెను.

జర్మన్ రిజర్వీస్టులు వేలకొలది లికనూపులు వీధి నుండి బ్రెయినులో స్వదేశమునకు పయనమై వెళ్లుమండ నభినందింపబడిరి.

బోయరుయుద్ధమున డ్రిస్కల్ చారులకు నాయకుడుగనుండి కచ్చల్ డ్రిస్కల్ సమర్థులగు వెన్నుపైకల దొరతనమువారి సహాయమునకు వెంటనే పంపుటకు సిద్ధముగనున్నాడు. మజియ సీతడు కాలనీలవారిని సహాయపడుటకు ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

జర్మనీవారు “విల్కెన్లై సర్” అనువాదను పట్టుకొని రని యొక వర్తమానమువచ్చినదిగాని యీవార్త నిక్కమని నిశ్చయించబడలేదు.

లక్సెంబర్గ్ ముట్టడి.

ఆంగ్లేయులను యుద్ధమునకు పిలుచుట
లండను, ఆగస్టు 2:— లూక్సెంబర్గ్ ముట్టడినది క్రేట్ బ్రిటనును యుద్ధమునకు నమ్మనిపిలచుటచే యనియు, జర్మన్యుద్ధవీరు డొక్టర్ డైసను బెర్లియంప్రదేశమున నడుగిడినయెడల వెంటనే బ్రిటిషుకాకాలము జర్మనీనాటితో పోరునకు సమకట్టుననియు, జర్మనుదొరతనమువారికి వార్తపంపబడినట్లు తమకు తెలియవచ్చెననియు “డెయిలీ మెయిలు” వ్రాయుచున్నది.

ఆంగ్ల పత్రికాభిప్రాయములు.

యుద్ధమున బోక్స్యును కలిగించుకొనక తప్పదు.
ఏయి సంభవించినను ప్రభువారు తలకట్టభావమును వహించియే యుండవలెనని “డెయిలీ న్యూస్” నిక్క వడుపుచున్నది.

కేబి నెటు సభవారి పర్యాయములను, అవియెట్లవైనను సకే, లిఖిల్లు కేపుక దృఢపరచవలసినదని “డెయిలీ క్రానికల్” దృఢముగ తెలుపుచున్నది.

యుద్ధమునందు బ్రిటను బోక్స్యును కలిగించుకొనక తప్పదని యితర పత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

మధ్యస్థులుచేయటకు మంత్రులు నిర్మింపబడు యుద్ధమున సంబంధము కలుగజేకొనుటకు తీర్మానించుకొనరని దృఢముగ తెలియవచ్చుచున్నదనియు, సభలో వెన్నుసంఖ్య మెంబర్లు వైతిర్యాము నంకిరింపించుటకు ఫలముగ కేబి నెటు మెంబర్లవారు రాణిసామా నిర్వహిస్తామను వదంతిగలదనియు, “డెయిలీ క్రానికల్” వ్రాయుచున్నది.

పార్లమెంటు వ్యవహార పట్టుకొనుట.

బోక్స్యులు వీడికొనవెళ్లు “కాక్స్” అను వాద కింకన్ లిమరుండి ప్రస్థానమైలకు వెన్నుమండగా, వారిలో పట్టుకొనబడి కిక్కు పోవకున తీసికొనిపోవడెను.

న్యూయార్కు.

బ్యాంకులకు చట్ట నిర్ణయించు.
అనగన సందర్భములందు కలెమార్ యగుటకు కొట్ట కొలది చాలను న్యాయార్థులు చేరుచున్నది. మొత్తముమీద బంకులకు ఏబదికోట్లచాలన్లు యియ్యవచ్చునని చెప్పుచున్నారు.

ఇంగ్లాండులో వర్తక వ్యాపారములకు కలుగగల ప్రయోజనమును నిర్మించి పోలించుటకై, లండనునగరమునకు వెంటనే పరిశీలన బంగారు నాణెములను పంపు నపాయము నమెరికను వ్యాపారముల వారలను చూచించుచుండటము వ్యాపార విషయమున అమెరికాకును, ఇంగ్లాండుకునుగల సోహార్దమును నిరూపించుచున్నది. సరకులను ఎగుమతిచేయు అమెరికనులకు నహాయము నేయుటకుగారి, లేక, ఇంగ్లీషు బాండులను కొనుటకుగారి యిచ్చుటనే కొంతకాలమును ఆపి యుంచవలెననియు నొకసలహా ఇచ్చుచున్నారు.

తీరులేని తెల్లగ్రావు స్త్రీలు.

యూరేకా కే రాజ్యమునందు లింతిలేని కుండవాస్తవములను ప్రదేశములన్నింటిని దొరతనమువారు తమ స్వాధీనమునకు తెచ్చుకొనిరి.

జర్మనీ గూలమునై దిండెత్తుట

బ్రుసిల్లు ఆగస్టు 4:—జర్మనీవారు దచ్చిరాష్ట్రమును లింగురై దండువెడలిరి.

కాలక్షిల.

ఆగస్టు 2.

కేసావారి నిశ్చయము.

లండను, ఆగస్టు 3:—బహువా. నేడు కేలి నెలకు సభిగూడిరి. ఆకసరమునపు దుపయోగమునకుని నిర్ణయమును నిశ్చయించుచు నొకాదులను యుద్ధమునకు నిర్ణయమును నిశ్చయించుటకై నిర్ణయించబడెను. కాలక్షిలను కాపాడుటకు తేగిన యేర్పాట్లు చేయుచున్నది. తమ నిధిని నిర్వహించుటకు కేసావారియు తీర్మానించుకొని యున్నారని తెల్లంబగుచున్నది.

జేబు గుత్తువదంతు.

జేబులోని మాగాణముల యన్నింటి ప్రతినిధులను కార్మికులందు సభిగూడిరి. యుద్ధమునకు బంపుటకై తుగ్గలమును నిర్ణయించుటకు తీర్మానించబడెను.

కలిసి పనిచేయుట.

కేసా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు దేశములలో గల గ్న మెంటువారును, న్యూజిలాండు దేశమువారును కలిసి పనిచేయుచున్నారు.

మానిటో వాద్య.

మానిటో వాలో వేయిమంది వైరికులను నిర్ణయించేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా ప్రయత్నములు.

మెరికాలో:—ఆస్ట్రేలియావారు బ్రహ్మాండమును యత్నములు చేయుచున్నారు. వైరిక, నావికసభలు జరుగుచున్నవి.

న్యూజిలాండువారి ప్రకటన.

వెలింగటో:—న్యూజిలాండువారి నావికాదళమును ఇంగ్లాండువారు సమమును ముందుగాను ప్రకటన చేయబడినది. నావికాదళము కూడుటకై యుత్తరవైసది, ఓడలేవుల నన్నిటి ఆధికారులు తమ స్వాధీనమునకు తీసికొనిరి.

ఆస్ట్రేలియావారు

ఈ దేశమువారు కూడ తమ యుద్ధసాధనలను ప్రభుత్వము వారిస్వాధీనము చేసినారు. 20 నెల సేనకుకూడ పంపి యింపనకల వ్యయమును భరించెదమనిరి.

పాన్ మెంటు మహాసభ.

సర్ ఎవ్వర్లు గ్రామి ప్రసంగము.

లండను ఆగస్టు 3:—ఇంగ్లాండు దేశము పక్షమున పరదేశ కన్యకాములను జూచు పెక్కుటియగు గ్రామ పాన్ మెంటు మహాసభలో ఇట్లుపర్య పించిరి:—

విరోధాంతి.

మనకు ఒక్క ఇంగ్లాండు తేమమునకును, శాంతిలే గారు విరోధా భంధముయొక్క శాంతి తేమములకు శ్రమచేయుచున్నామని గడచిన వాడు నేనుచెప్పినాను. కాని, ప్రస్తుతము నిమిషమునకొక మాత్రము విషయము వివరముచున్నది. కాబట్టి విరోధాభిమతిని ఎట్లున్నదో చెప్పట ముద్దము. ఇప్పుడు విరోధాలో యుద్ధము లేకుండనే శాంతినిలుపుట, సాధ్యముగాదని తేలికది.

రషియా జర్మనీల మధ్యము.

రషియా, జర్మనీలవారు, ఒక దేశమునై నొకరు యుద్ధమును ప్రకటించినారు. ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు విరోధా యుద్ధసందర్భములో ఏవిధముగా ప్రవర్తింపనన్నారో చెప్పటకు ప్రయత్నించుచు, ఏవోఒక తీర్మానము చేసికొనుటవలన, దొరతనమువారి మీదగాని ఈ సభవారిమీదగాని ఎంతబాధ్యత పడునో మీకు తెలియుటకు కొన్ని సంగతులను చెప్పదలచినాను.

శాంతినిలుపుటకు ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు శక్తి సంపదలే పాటుపడిరి. ఈ విషయములో సభవారు అనుమానపడనవసరములేదు. బాల్కన్ యుద్ధమును ఆపివేసి, శాంతినిస్థాపించుటకు మనము పాటుపడితిమి. అప్పుడు విరోధాభంధము నందలి ఇతర దొరతనములు మనకు సాహాయ్యముచేసినవి. కావున నేనే మన ప్రయత్నములు గలవలసినవి. అప్పుడు గూడ విరోధా రాష్ట్రములకు మనకు వైమమ్యములుండెను. కాని వానినన్నిటినివారు కూడ పలికినాని సర్దుకొనిరి. అప్పుడు అందరను శాంతి కావలయునని పాటుపడిరి కాని, వైమమ్యములు పెంచుకొనవలయునని పాటుపడలేదు. కావుననే శాంతినిస్థాపించబడినది.

ఇప్పుటి కల్లోలమును, అజాగ్రత్త, విరోధాలో శాంతిని నిలుపుటకు సాధ్యముగలదేదు. ఏలయందురా? వ్యవధిలేకపోవుటయొక్కటి. కొన్ని దొరతనములు రాజీ ప్రయత్నములకు భంగము కలిగించవలయునని చురుకుగా ప్రయత్నింపుట చెందవ కాకటము. కాబట్టి శాంతినిలుపుటకు చేసిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలములైనవి. ఈ సంగతి అందరకు తెలియును. ఇప్పుడు నే నావిషయమునుగూర్చి మాట్లాడదలచలేను. రాజీ ప్రయత్నములు ఫలానివారలన భంగమొనరు నేను ఇప్పుడు ఎవరిని నిందించదలచలేదు. కాని యుద్ధాగోళంలో కలిగిన ఈ మహావిపత్తు బ్రతుకు కేక కలిగినదియు, బ్రతుకు గౌరవమునకు భంగకరమనియు ఈ సభవారు పరిగణింపవలయునని నాయభిప్రాయము. శాంతి ఏకాగ్రమునలన నిల్పలేదో యను ఆగ్రహమును మీ రేమయములో మరచిపోవలయును

శాంతి ప్రయత్నములు.

కడచినవారములో శాంతి నిలుపవలయునని, ఇంగ్లాండు ఎంతపాటుపడినదో ఆ సందర్భమును కాగితములు ప్రమోదించినగాని బోధపడదు. శాంతినిలుపుటకు ఇంగ్లాండు, ఎంత శ్రద్ధతో, ఎంతపట్టుదలతో, ప్రయత్నించినదో! ఈ ప్రయత్నములు సాగుతుంటున్న ప్రతిగా ఎట్టి ప్రయత్నములు జరిగినవో! ప్రజలకు కాగితములు ప్రమోదించుటకును బోధపడను.

బ్రిటిషువారి బాధ్యత.

బ్రిటిషు దొరతనమువారి బాధ్యత ఏమో చెప్పవలయును. వ్యవహారము చిక్కలపాలై నప్పడు; ఇంగ్లాండు ఏమిచేయవలయునో తీర్మానించుటకు కామన్సు సభవారికి సర్వ స్వాధీనత్రయము కలదనియు, ఈ విషయములో వాపరమేమియు లేదనియు, ముఖ్యమంత్రిగారును, నేనును ఈ సభవారికి ఇదివరకే తెలిసియున్నాము. విరోధాభంధము చిక్కలపాలై నప్పడు. తీర్పుతగవులకు చెందు పార్టీలుగలవు. ఫ్రాన్సు, రషియా ఇంగ్లాండు దేశములు ఒక పార్టీలోను, ఇటలీ, జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా దేశము లొకపార్టీలోను, ఉన్నవి. ఇంగ్లాండు రషియా, ఫ్రాన్సు, దేశములకు కేవలము పరిచయమేకాని, ఇటలీ, జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియావలె సంబంధము లేదు 1908 సం. లో ఆస్ట్రేలియావారు బోస్నియా, హెజెగోవి నారాష్ట్రములను తమ దేశములో కలుపుకొని నప్పుడు పెద్ద కల్లోలము పుట్టిన సంగతి ఈ సభవారికి జ్ఞప్తియున్నదిగద! ఆ సమయములో రషియా మంత్రి లండను నగరమునకు వచ్చినాడు. ఆ కల్లోలము బాల్కన్ రాష్ట్రములకు సంబంధించినది. కాన ఇంగ్లాండు వారు మాట సాహాయ్యమునకు మించిన సాహాయ్యమును చేయకాలరనియు, అట్లు చేసి ప్రజలకు జవాబుచెప్పట దుస్సాధ్యమనియు నేనాయనతో భండితముగా చెప్పినాను. రషియావారు మాట నహాయమే కావలెనని కొరినారు. అప్పుడు వాకి మాట సాహాయ్యమునే చేసినాను. ఇంగ్లాండు మాట సాహాయ్యమునకు మించిన సాహాయ్యము చేయగలదని రషియావారికి నిర్మితివకు వాగ్దానము చేసియుండలేదు మన బాధ్యతనుగురించి మీకు తేటతెల్లముగ చెప్పవలయును.

మొరాకో కల్లోలము.

ఈ సభవారు 1906 సం॥లో కలిగిన మొరాకో కల్లోలమును జ్ఞప్తి తెచ్చుకొనవలయును. అప్పుడు ఆల్జీరియాలో సభిగూడిరి. ఒక చెంప సభకు పోవలసియుండెను. ఒక చెంపు మనదేశములో జేరకుండా జరుగుచుండెను. అప్పుడు ఇంగ్లాండు దొరతనమున తోక్కులాడవలసి వచ్చెను.

ఫ్రాన్సు-ఇంగ్లాండుల సంబంధము.

మొరాకో కల్లోలము వలన ఫ్రాన్సు, జర్మనీ దేశములకు యుద్ధము సంభవించు పక్షమున ఇంగ్లాండు ఫ్రాన్సుకు సేనల సాహాయ్యము చేయునాయని నన్ను ప్రస్తావించిరి. ఇంగ్లాండు ప్రజలు ఏకగ్రీవముగ సమ్మతించెదరను ప్రార్థనముగాని, ఏ ప్రభుత్వమునకును ఏవిధముగ వాగ్దానమును చేయజాలనని నేను జవాబు చెప్పినాను. మొరాకో విషయములో ఫ్రాన్సు యుద్ధమునకు పోవలసిన అవసరము కలుగుపక్షమున ఇంగ్లాండు ప్రజలు ఫ్రాన్సుకు సాహాయ్యముచేయ సమ్మతించుదురని చెప్పినాను. అంతకుమించి నేను వారికి వాగ్దానమేమియు చేయలేదు. ఫ్రాంచివారు మాట సాహాయ్యముతోనే తృప్తిపెరిరి.

ఫ్రాన్సు జర్మనీలకు యుద్ధమే సంభవించి ఇంగ్లాండు సైన్యసాహాయ్యమే చేయవలసిన అవసరము వచ్చినప్పుడు మీరుచేసి సాహాయ్యము న్యాయమైనదని ప్రజలు ఒప్పుకొనుపక్షమున సైన్యసాహాయ్యమును చేయగలరా? ఒకవేళ మీరు సాహాయ్యము చేయుటకు ఇష్టపడినను, సైనిక, నావికాదళాధికారులు కూడ సలహాకొననిచే మీరుముందుగా వాగ్దానముచేయుటకు పీలులేదుగద! అని నన్ను ఫ్రాంచివారు అడిగిరి. వారి మాటలలో చాలనిజముకలదు. కాబట్టి సైనిక, నావికాదళాధికారులు కూడ బలముకొనవచ్చును. కాని ఆయధికారుల తీర్మానములను ఫ్రాంచిదొరతనము వారు గాని, ఇంగ్లాండు వారుకాని అంగీకరించవలసిన అవసరములేదను మరతుపై సైనిక, నావికాదళాధికారులకును బలముకొనుటకు ఉత్తరపుట నిచ్చితిని. తరువాత ఎగ్జిక్యూట్వ్ లము సంభవించినది. ఈ సమయములో కూడ 1906 సం॥ లో అవలంబించిన పద్ధతులనే తిరిగి అవలంబించితిని.

మరతులను వ్రాసికొనుట.

సైనిక, నావికాదళాధికారులు కూడ బలముకొని, చేయు తీర్మానములను ఇంగ్లాండుకొని, ఫ్రాన్సుగాని, అంగీకరింపవలసిన అవసరము లేట్లు ఒక కాగితమును వ్రాసికొనవలయునని 1912 సం॥ లో తీర్మానించుచున్నాము. 1912 సం॥ నవంబరు 22 వతారీఖున ఫ్రాంచిరాయబారికి నే నొక ఉత్తరమును వ్రాసితిని. సైనిక, నావికాదళాధికారులు చేసికొను తీర్మానమును ఇంగ్లాండుకొని, ఫ్రాన్సుగాని అంగీకరింపవలసిన బాధ్యతలేదని ఆయన జవాబు వ్రాసినాడు. ఈ విషయము ఆందరికి తెలియును.

ప్రస్తుతపుస్థితి.

ఇప్పుటి కల్లోలమునందలి స్థితిగతులకును మొరాకో, కల్లోలము నందలి స్థితి గతులకును చాల భేదముకలదు. మొరాకో కల్లోలము ఒక్క ఫ్రాన్సుకే సంబంధించియుండెను. మన బాధ్యతే ఫ్రాన్సుకు మాట సాహాయ్యమును మాత్రము చేయుట వరకే కలదు.

ఇప్పుటి కల్లోలము ఇంకొక విధముగా కలిగినది. ఈ కల్లోలము మొరాకో సంబంధములో గాని, మనము సాహాయ్యము చేసెదమని వాగ్దానముచేసిన ఇంకొక సందర్భమున కానికలుగలేదు. ఈ కల్లోలము కేవలము ఫ్రాన్సుకు సంబంధించిన విషయములవలన కలుగలేదు. ఆస్ట్రేలియా స్వీయకలహము వలన కలిగినది. ఈ కల్లోలములో జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ వలయునని ఫ్రాన్సు అనేకవిధముల ప్రయత్నించినది.

ఫ్రాన్సు, రషియా సంబంధము.

రషియాతో ఫ్రాన్సుకుగల స్నేహమువలన, ఫ్రాన్సు ఈ కల్లోలమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనవలసి వచ్చినది కాని రషియా, ఫ్రాన్సుదేశముల స్నేహితులతో మనకేమియు సంబంధములేదు. రషియా, ఫ్రాన్సుదేశములు ఏవరతులపై స్నేహముచేసికొన్నవో కూడ మనకు తెలియును.

సర్ ఎవ్వర్లు గ్రామి ప్రసంగము

ఇప్పుటి సుదీర్ఘ సందర్భమున కాకళ్యకముని మనకు దోమదానిని ఆలోచింతము. ఫ్రాంచివారో మన కనేక సవత్సరములుగ స్నేహము గలదు. ఈ స్నేహము తొలుత చేయబడినపుడు ఈరెండు దేశములవారును తమ చిరకాలపు వైరమునుమాని సఖ్యతను సమకూర్చుకొనిన యంతము ప్రజల కానందమును తృప్తి కలిగించినది. నాకు బాగుగ జ్ఞాపకమున్నది. ఈ స్నేహము చెందుదేశములలోను ప్రజల కెల్లరుకును అంగీకారమైనదియే. ఈ స్నేహమునకు ఫలముగ నొంపోరు లెంతకలుకొరికొకరు సహాయ పడవలసిన విధి యేర్పడు చున్నది. ప్రతియొక్క డును తనంతటతానే దీర్ఘముగ నాలొచించి ఈయంతమును తీర్మానించ వలయును. నాకటకు నాయభిప్రాయ మేమనగా, ఫ్రాంచి యుద్ధవాన లిప్పుడు మధ్యధరా సముద్రమునందున్నవి, ప్రాక్ సుయొక్క పశ్చిమతీరమున, ఉత్తరతీరమును బాత్రి, రక్షింపబడ తున్నవి. ఫ్రాంచి యుద్ధవానలన్నియు మధ్యధరా సముద్రమున చేరి యున్నవి. గాని, ప్రస్తావన సఖ్యము ఈ రెండుదేశముల వారికి నెమ్మది కలిగించి యుండుటవలన నిప్పటినిస్థితికిని, ఈ సఖ్యమునకు పూర్వపు స్థితికిని చాల భేదము గలదు. ఇప్పుడు యుద్ధములో జోక్యము కలిగించుకొని యుండు యితర దేశపు యుద్ధనావలలో నేదియైన ఫ్రాంచివారిచే రేపింపబడక గాని, ప్రార్థింప బడకగాని, (ఇంగ్లీషువానల్) కాలులలోవచ్చి ప్రాక్ సుదేశపు (రక్షింపబడని) ఉత్తర, పశ్చిమ తీరములను ముట్టించి యుద్ధముచేయునెడల, దానిని కండ్లారమాయుచు, మనము చేతులుకట్టుకొని యేమియుచేయక దూరముగ నిలబడి యుండరాదని నాయభిప్రాయము. ఈ దేశములను నాయభి

ప్రాణముగూడ నిదియే యని విశ్వసించుచున్నాను. ఒక్క విషయము జగదునకు గాని సందర్భములను బట్టి తనకు తోచిన నాచుకయె, తన కేర్పగు అభిప్రాయము యితరులకు గూడ తప్పక గలుగునని ప్రతియొక్కఁడును తలచు సందర్భములు గొప్ప అంశము. ఇట్టి స్వయమగు నాలోచన తేకయే బ్రహ్మమేలును గోరి యా యంశము నాలోచించుట కుగూడ ప్రయత్నింపఁ గోరెదను.

రుష్యా.

ఆగస్టు.

రెడ్డయ్యగారు టుల్కనములు పెంటుపీటర్సు బర్గ్ వీధులలో ఐకాక్ సుల యాజమాన్యములంద యుద్ధమునకుములగు ఉత్సవములు జరగుచున్నవి. పోలీసువారును, సర్జునులును బయట కనబడకున్నారు. రషియావక్రవర్తియు, వక్రవర్తియు లేమమేదమిది ముందుపరాకాశ దహచేసి దర్శనమిచ్చగా ప్రజలందఱును కనులై దేశీయగీతములుపాడి వానిని కొనియాడిరి. నిష్పక్షిణము క్రైస్తవాలయములలో జనులు గుంపులుగూడి రషియా వారికి జయముగోరుచు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

రషియావారు జర్మనీపై దండెత్తుట. స్నేహభావముతోనుండు సమయమున శాంతిపక్షము నహింతుమని చేయుచుండిన వాసలను అతిక్రమించి నడచిరినియు, రషియావారిని నిందించుచున్నారు.

రుష్యావారి యుద్ధపుటోడ ఒడ్డుపట్టుట. ఇక్కడ రుష్యావారి గొప్పయుద్ధపుటోడ యొకటి ఒడ్డు పడినదని పత్రికాంధ్రు చెప్పుచున్నారు.

ప్రాన్సు.

1 ఆగస్టు.

జర్మనీకి వెళ్లకలసిన నాలుగుకోట్ల ప్రాణములు పోలీసులలో నాపియుంచబడియున్నవి. యుద్ధములో దెబ్బలుతిగిలినవారికి పరిచారము చేయుటకై ప్రాన్సునగరమునందలి స్త్రీలుచేలకొనిదివచ్చుచున్నారు. గ్రాండు డ్యూక్ ఓలెగ్ నగారు రషియా సేనలకు సేనానిగ నేమింపబడిరి.

ప్రెంచివారి జవాబు. పర్మనీవారికి అనుకుష్టికముగ నుండుట కొద్దిను ఆగస్టు 3:—ప్రెంచివారు జర్మనీవారి కొనక ప్రత్యుత్తరము తప్పిచిరముగలేదనియు, ప్రెంచివారు 'సేనలను చేర్చుటకు' మొదలుపెట్టినందున ఏతరుణమున యుద్ధముప్రారంభించునోయని యెదురుమాడవలసి వచ్చినదనియు, ప్రకటించబడినది.

ప్రెంచి దొంగతనమునారి యోక్షణ. రషియావారికి విమోచనము. రషియావారు యుద్ధమునకు వచ్చినందులకై ప్రెంచి దొంగతనమువారు జర్మనీవారి నాక్షేపించిరి. ప్రెంచివారు పెంటుసభ నేటిదినము సమావేశమగును; రషియా దూమాసభ యీనెల 8 తేదిన గూడును.

ప్రెంచి గ్యాంకులు మితముగ సామ్యములు.

లండను, ఆగస్టు 3:— ప్రాన్సులో "మాడోనియర్" వాటింపబడెను. థాము బ్యాంకులలోనుంచియుండు వెకములో మితముగ కొంతవెకమును పుచ్చుకొనుటకు మాత్రము డిపాజిటర్లకు ఉత్తరు వియ్యబడెను.

ప్రెంచి వెద్యుని పంపివేయుట మెజ్జలో నామానున కుపయోగించుకొను నీటిలో కల రాతగులునట్లు సూక్ష్మ జీవులను కలుపుటకై యత్నించిన ప్రెంచివెద్యుని, కుపయోగముద్ద టుల్కలును తుసాకియగు పెట్టి ధ్వంసము చేయుటకు యత్నించిన ప్రెంచివారిని మిలిటరీ యుద్ధగొలు విచారించి తుపాకివేసి చంపిరి. సర్జును యుద్ధగొలు పంపిన తొలివలన తెలియుచున్నది.

ఆహార పదార్థములు మామూలుగ కావలసిన యాహార పదార్థముల ధరలు హెచ్చించి డబ్బుతీయుటకు యత్నించు వారికి ప్యానిసునగరములో కఠినమైనక్షి విధింపబడు చున్నది.

ప్రెంచివాస్తా పత్రికలు ప్యానిసు—అంగ్లేయులు నోక్ర్యము కలుగజేసి కొందర నియు; యుద్ధమునకు పంపబడు సేనలకు సరైనాను ప్రెంచి గారు నాయకత్వము వహించుచుననియు, ప్రెంచివాస్తా పత్రికలు వాకోనుచున్నవి.

ప్రెంచివారి విమానములు ఎడతెగకుండ వాయు విమానములు సరిహద్దులకు వెళ్లుచుండినందున వెద్యుని వివరము చుండెను. వీనిని కనిపెట్టుటకై కఠిన శాస్త్రీయంతయు ఇన్స్పెక్టురులలోని దివము వెలుగుచునే యుండెను.

జర్మనీ

1 ఆగస్టు.

లిబోముట్టజీ పట్టణము తగులబడుట.

జె.కె.:—ఆన్ బర్గ్ (అయ్యుద్ధనావ లిబోను ముట్టడించెనియు, పట్టణము తగులబడుచున్నదనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

జర్మనీ యుద్ధనావలు. జె.కె.నీ వారి యుద్ధ నావలు రెండు, కరీ ద్వీపము సమీపమున కనబడినట్లు లాస్ పోల్ మానెనుండి "దెయిలీ మెయిలు" తంబ్రీవాద్ తెలుపుచున్నది.

జర్మనీలు ఏలాండు దీవిని పట్టుకొనుట సాధ్యము:—జర్మనీవారు ఏలాండుదీవిని స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ దీవి రుష్యావారికి బాతీనానింగ్ కాభిలాషున్నది.

బెలిజియము.

ఆగస్టు 2

జర్మనీవారి అంత్యసందేశము.

బెలిజియము నిరాకరించి వేయుట లండను ఆగస్టు 3:—బ్రుసెల్స్-ఆస్ట్రియా, ఇటలీ, జర్మనీ, దేశము లిదివరకు సంధిచేసికొని స్నేహము గలిగియున్నవి. జర్మనీవారు ప్రెంచివారి మీదకు యుద్ధమునకు వెళ్లుటకు బెలిజియములో నుండి వెళ్లకలయును, బెలిజియముతో స్నేహముండినగాని యాకార్యము నెరవేరదు. ఇందుకై తమ స్నేహకాటములో కేరవలయునని జర్మనులు బెలిజియమునకొక యంత్యసందేశమును పంపి సోమవారము ఉదయములోపుగ సమాధాన మియ్యకలసినదని కోరిరి. కాని బెలిజియము దేశము వారిందునకు సమ్యుత్తించలేదనియు, బెలిజియము తటస్థముగ నుండుననియు తెలియుచున్నది.

అంత్యసందేశమును నిరాకరించుట. లండను ఆగస్టు 3:— జర్మనీవారు పంపిన అంత్య సందేశమును బెలిజియముదేశము నిరాకరించినది.

యుద్ధశాసనము ప్రకటించుట. ఆంటివర్పు:—బెలిజియములో వర్తకవ్యాపారములు కట్టి పెట్టబడినవి. యుద్ధశాసనము ప్రకటించబడినది.

సర్వియా-ఆస్ట్రియాలపోరాటము.

వియన్నా:—డ్రీక్షనవిద గొప్పపోరాటము జరిగినదనియు, సర్వియావారి నడిచి బాటుటకు యత్నించుచుండగా సరిహద్దులను రక్షించుచుండిన ఆస్ట్రియావైద్యమువచ్చి యెదిరించెననియు, మిలిటేరీరండమా పత్రిక తెలిపియున్నది.

హిందూదేశము-యుద్ధము

స్టాకు ఎక్స్‌చేంజీ.

మదరాసు ఆగస్టు 3:—మదరాసు అక్సాంబెంటు టెన్సు కె. ఎల్. దర్బుగారు ఈక్రిందివిషయమును ప్రకటనార్థము పంపిరి:—

ఇండియా స్టేటు కెటెటరీ గారి అనుబంధ ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమచేత నెనంతవరకు ఎక్స్‌చేంజీ సాహాయ్యము చేతుమని ప్రకటించినారు. లండనులో వెల్లుపడి అత్యంత హుంపిలు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఈ దేశములో హిందూకు 1 పిక్సింగురీస్ వెన్నుల చొప్పున, వారమునకు 10 లక్షల పానుల విలువ లభి, ఈ వారము మొదలు కొని తిరిగి నోటీసు పంపువరకు అమ్ముదురు. తెలిగ్రాఫ్ ప్రాన్సుఫర్లు కావలయునని కోరువారు తెలిగ్రాఫ్ ప్రాన్సుఫర్లనే పొందవచ్చును. ఈ ప్రాన్సుఫర్లు హిందూకు 1 పిక్సింగు రీస్ వెన్నుల చొప్పున నియ్యవలెను. 1000 పానుల విల్లులుగా యిచ్చెదరుకాని 10 నేల పానులకు తక్కువ మొత్తమునకు ఒకే విల్లును ఇయ్యరు. విల్లులు కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసులలో యియ్యబడెను.

విల్లులు కావలసినవారు ఈ వారము మొదలుకొని ప్రతి గురువారమునాడు కలకత్తాలోనున్న కరెన్సీ కంట్రోలరు గారికి దరఖాస్తులను పంపవలయును. దరఖాస్తులు స్టాండ్డు ట్రెయ్యుప్రకారము గురువారమునాటి మధ్యాహ్నమునకు తేరవలయును. దరఖాస్తులు తెలిగ్రాముల ద్వారాకూడ పంపవచ్చును, దీనికి సంబంధించిన ఇతరవిషయములను కరెన్సీ కంట్రోలరుగారు ప్రకటింపుదురు.

ఎక్స్‌చేంజీ సాహాయ్యము చేయుటకుగాను ఇండియా గవర్నమెంటువారు డబ్బును నిలవజేయదలచినారు. కాబట్టి ప్రస్తుతము కరెన్సీ ఆఫీసులనుండిగాని, బ్రెజిలనుండిగాని 10 నేల పానులకు తక్కువగాకుండ కొని దరఖాస్తుదారులకు బంగారునాణెములు యియ్యబడెనని, ఇండియా గవర్నమెంటు

వారు తెలిపినారు. ఈ విషయములు ఆగస్టు 4 న గాఢీఖునుండి అమలులోనికి వచ్చును.

యూరొపియను సంఘము

యుద్ధమునకు సిద్ధమునకుండుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 3:— కలకత్తా నగరములో నున్న యూరోపియను ఆసోసియేషను క్రెసిడెంటు హోము డిపార్టుమెంటువారి క్రిందితంత్రివాదముబంధెను:—ఇండియాలోనున్న క్రీజీషు యూరోపియనులు గాఢమగురాజధికారిని యున్నారు. వారు అవసరమగు పక్షమున శక్తి పంపనలేక క్రీజీషు సామ్రాజ్యపక్షమునయుద్ధము చేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. ఈ వాదము ఇంగ్లండులో ఎవరికి ఆందోళన కలయునో వారికి ఆందోళన కల సిన దని అసోసియేషనువారు హాము డిపార్టుమెంటు వారిని కోరిరి.

కలకత్తా కరెన్సీ ఆఫీసు

నేను కలకత్తా కరెన్సీ ఆఫీసువద్ద గుంపులు కూడి నారు. ముఖ్యముగ మార్కెట్టు నోట్లు తీసికొని బంగారు వెండి నాణెములు యిమ్మురుని కరెన్సీ ఆఫీసువారిని అడుగుచున్నారు.

ఆస్ట్రియా రాయవారి

రంగూను ఆగస్టు 3:— రంగూనుపట్టణములో నున్న ఆస్ట్రియా రాయవారికి ఈక్రింది తెలిగ్రాము వచ్చినది:— బాగ్దాదును ఆస్ట్రియా హంగ్రివారంధరును స్వదేశమునకు వెళ్లి రక్షణము సేనలో జేరవలయును.

తూముపణ.

ఇదివరకు సేననుండి పారిపోయి వచ్చినవారు వెంటనే వెళ్లి సేనలో జేరుపక్షమున పారిపోయినందుకు క్షమపడరు.

రాయల్ సేనల్ రిజర్వు

రంగూను ఆగస్టు 3:— సమయము వచ్చినప్పుడు వీని యోగించుటకు నిలకయుంచిన గవర్నమెంటు స్ట్రీటుస్ ను నిర్ధారచలనన దనియు, ఈ స్ట్రీటుస్లోనుండు వైసిగలు వెంటనే నిర్దిష్ట థాము సేనలోచేరవలె అధికారులకు తెలుప కలసిన దనియు నాడికాధికారులు సేదు ప్రకటించినారు.

మందు బాగ్రేడ్.

రంగూనులో నున్న సేనల్ రిజర్వు, బాగ్రేడ్ నున్నవి ఇండియా దేశము.

సిహా ఆగస్టు 4:— వైస్రాయిగారు నేటిఉదయము సిహాచేరినారు. ఇండియాలో వైసిగలలో కొడిన యుద్ధనావలున్న కెప్టెన్లలోనికి వచ్చిపోవు స్ట్రీటులకు కొన్ని నియామము లేర్పరచినారునియు, నిలువయున్న నావికాదళమును ఇంగ్లండుకురమ్మని రాజ్యాధ్యక్షదనియు, ఇండియానుండి ఇతరదేశములకు పంపబడు కొంతవార్లకు గవర్నమెంటువారు పరిక్షింప నిదే పంపగూడదని ఉత్తరువైనదనియు తెలియవచ్చినది.

తెలిగ్రాఫ్ నోటీసు.

ఈ దేశమునుండి ఇతరదేశములకు పంపు తెలిగ్రాముల వై పంపువారి నిజమైన సేను వ్రాయవలయును. పంపువారి సేను, పంపుచున్న వార్తలలో పొలు వ్రాయవలయును.

కనమగు శాసనము.

కలకత్తా ఆగస్టు 4:— ఇంగ్లండులో పరదేశములకు పంపు తంత్రివాదముల పరిక్షించి పంపుచున్నంగన నన్న 9 గంటల నుండి ఇంగ్లండు నుండి, యుద్ధసంబంధముగు తంత్రివాదముల రాలేదు.

నివిలుఉగ్రోగలు.

అలహాబాదు ఆగస్టు 4:— కెలవుతీసికొని స్వదేశమునకు వెళ్లిన నివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులకు వెంటనే ఇండియావచ్చి పనిచేయవలసినదని బహుగా ఉత్తరువుకావచ్చును అని పయి నిరుపప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆహారపదార్థములు.

కలకత్తా ఆగస్టు 4:— డబ్బులలో నిలువజేయబడి ఇంగ్లండునుండి దిగుమతియైన ఆహారపదార్థములను జను లెత్తువగాకొనుచున్నారు. నిన్న ఒకకంపెనీలో 80 నేలపానుల సకమ్మును సోయినది.

బంగళా వర్షము.

గవర్నరుగారు నేటియడయమున కిక్కడకు కచ్చిరి. అప్పుము శివవారమునకై నను వీరిక్కించెదరు. బాంగ్లయిలు, బేరాలకు దర్శించుట మానివేయబడినది. 3 వ తేది మొదలు 12 వరకు మయిమెనసింగు కర్పించవలయున్నది. ఇంతవరకే ప్రయాణము నిద్దచేయబడలేదు.

శాసనసభ.

రేపు శాసనసభ వేక్సాలో సమావేశమగును. సర్ విలియము హ్యుకుగారు అగ్రాసనాధ్యక్షము వహించెదరు.

ఇంగ్లండు జర్మనీలసంబంధము.

సిహా ఆగస్టు 4:— ఆగ్నేయమున, జర్మనులకు సుబంధము చేడిదగాని ఇంతవరకు బ్లలనామేమియు రుగలేదనియు, తెలియుచున్నది. ఉత్తరముద్రములో కింగులు క్రైస్టుబడినదని కలకత్తాలో ప్రకటింపబడిన సమాచారములో త్యవేమియు లేదు.

ఒకటి ప్రయాణము మానుట.

కర్నూలు ఆగస్టు 4:—ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమున నుండిన జర్నలిస్టులకు రేవులకు బొంబాయినుండి బ్రెజిల్ పు ఇండియన్ స్టీము సేవిగమును కంపెనీవారి స్టీము ప్రయాణము చేయవలసి యున్నది. కాని ప్రయాణము రద్దు చేయబడినది. బొంబాయి నుండి వెళ్ళవలసిన లామును కంపెనీ వారి స్టీము నూయజు కాలవదాటి వెళ్ళవు.

దేశీయ తంత్రీవారలు.

కలకత్తా పురాధిపతి సంఘము.

అలహాబాదు ఆగస్టు 4:—కలకత్తా పురాధిపతి సంఘము చిత్తులంతయును ఇండియాలో తనమునా చరిత్రగించిరి.

ఇండియన్ మెయిలు కంట్రీ పుటలు

అలహాబాదు ఆగస్టు 4:—ఇండియన్ మెయిలు కంట్రీ పుటల సంపాదించిన కేంద్రము లీమానములలో రానున్నవి.

క్రెడిట్ బ్యాంక్ కేసు.

బొంబాయి ఆగస్టు 4:—ప్రస్తుతము క్రెడిట్ బ్యాంకు లిక్విడేషన్ లోనున్నది. 1910 న సంవత్సరము డిసెంబరు 6 వ తేదీలో అంత కేసుని సందర్శించునట్లు బ్యాంకు జమాఖర్చు పత్రముల లలో తప్పుడు లెక్కలు కనబడినందులకై జాఫరు జూజును అడిటరు మిస్ట్రీయు విచారింపబడుచున్నారు. న్యాయ మాన్త్రీపేషన్ గారు ప్రత్యేకము జ్యూరీలో నిన్న ఈ కేసు ప్రారంభించిరి. అడ్వోకేటు జనరలు జార్జి నేగారు కేసును ప్రారంభించి కేసునకు సంబంధించిన సెక్షన్ ను చదివి సంగ తినందర్శనములను చెప్పిరి. జమాఖర్చులు సరిగా లెక్కజూచి బాగస్వాములకు చెల్లియజేయుట అడిటరు విధియని సెలవిచ్చిరి. తరువాత వాద్యుల ఆక్షేపణలు వినినవి. జి. కోర్ట్ గారు సాక్షులను విచారించి తర్వాత లోని చాలా అంశములను పేర్కొనిరి. వీరి సాక్షులను జరుగుచుండనే కోర్టు నిలిపి వేయబడినది.

హార్డింగ్ ప్రభుత్వ మరణము

బొంబాయి ఆగస్టు 4:—హార్డింగ్ ప్రభుత్వ కత్తరణ చిహ్నము నేర్పాటు చేయటమై, సంగతి సందర్భములను దౌచించు నిమిత్తము మునిసిపలు కవులను కనమునందు బొంబాయి పౌరులను యొకటి జరిగినది. ముఖ్య న్యాయమాన్త్రీ సర్ జేసెలు స్కాటు గారు రద్దీక్షను వహించిరి. హార్డింగ్ ప్రభుత్వ మరణించినందున దుఃఖము వెల్లడించుటకు, హార్డింగ్ ప్రభుత్వ గౌరవమునకు కౌగిలించుటకు చిహ్నము నేర్పాటుచేయు విషయమును దౌచించుటకును, మహాసభను జరుపుటకు హార్డింగ్ గారిని ప్రార్థించుటకు తీర్మానింప బడినది. ఈ సభ 12-వ తేదీన జరుగును. గవర్నరు గారు రద్దీక్షను వహించెదరు.

నల్లమందు అమ్మకము

కలకత్తా ఆగస్టు 4:—నేడిక్కడ జరిగిన నల్లమందుమ్మ కముల మొత్తమును చెల్లెలు రూ 1212-1 వంతున ఖరీదు వచ్చినది.

చెన్నై బంది పోటు

4 కేల రూపాయలు పోయిన పోటు.

కోల్కతా ఆగస్టు 4:—చెన్నై గల్లెపల్లి ఉత్తరాగ్రామంలో నూపును బాలో బంగారపు గనుల కనిమిది ముఖ్యమున నున్నది. మైసూరు రాష్ట్రములోని బవురంగు పేట ప్రాంతమున నున్నది. ఇక్కడ రెండు. దినముల క్రిందట భౌగోళిక వంతు డగు నొక రెడ్డి యింటనుండి 3 కేల రూపాయల పొమ్ము కోయిన పోయిరి. ఇక్కడ పక్షులమేత తక్కువ నున్నది. ఇందువలన పొలము లోగట్లు తప్పల వెన్నెన యెత్తుకొనిపోవుచును భయముచే నింటిలోనివారు రాత్రి సమయములలో పొలమునకు పోవు చుండిరి. వీరిమధ్యమై వీరెక్కువ ప్రభుత్వసికాను చుండిరి గాని యింటిసంగతి వీరంతగా చూచుటలేదు. ఇట్లుండ దుడ్డుకర్రలు మున్నగు వానిని వేసికొని పడువైదుగురు నుండి యర్ధరాత్రివేళ కెడ్డి యింటిలో దూచుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని కాపలామగ్గి వీరి కదల నియ్యలేదు. దాని విషయం దొంగలారని నెట్టివారు గొడ్డలితో నాలుగు వాదులుగా చాది గిక్కురుచుకున్నట్లు బంధించి వేసిరి. అంతకు పిమ్మట వీరిని కచ్చిత ప్రభుత్వము కచ్చిత పుట్టిసి ఏమిట టిస్ యదుగు చుండగా దొంగలు ఇంటిలోకి దొంగబడి

ప్రీతిలను, పిల్లలను, కాలుసేతులు బంధించి పారవేసి, గిక్కురు చునిన చంపివేయుదుమని భయపెట్టిరి. ప్రీతిలబట్టలను నేలి కుండలో మంచి నిప్పుముట్టించి ఆ వెలుగున నింటిని చక్క పెట్టుట కారంభించిరి. గాదెలో నుండిన సరకును క్రింద పార పోసి దానిలో దాచికొనిన వేయిరూపాయల సంచిని, 2 కేలు విలువగల ఆభరణముల మాటను పట్టుకొని నడిచిరి.

ఇండియన్ ప్రెస్సు ఆఫీసు.

లాహోరు ఆగస్టు 3:—లాహోరులో ప్రచురింపబడు జమీ ద్దానను ఉరుడుప్రతికాసంపాదకుడగు జాఫరు అల్లీ ఖాను గారు లండనునుండి తమ ప్రతికకు ఈక్రిందివార్తను తెలిగ్రాఫువ్వారా పంపిరి:—నేనుకామన్ను సభలో లిబరలు సభ్యులయెదుట ఇండి యను ప్రెస్సు ఆఫీసు గురించి వాస్తవములను నిచ్చినాను. బడ్జెటు చర్చ జరుగునప్పుడు ప్రెస్సు ఆఫీసు చర్చను తీసికొని వచ్చుటకు తగు సాహాయ్యము చేసెదమని వారు వాగ్దానము చేసినారు.

రైలుకట్ట తెగట.

మద్రాసు ఆగస్టు 3:—సింధుదేశమునందు వడల వలన కట్టతెగి జమీన్దారు చెహిరను స్టేషనులమధ్య రైలుకట్ట చుట్టదని యిదివరకు తెలిపితిమి. ఇప్పుడు నీరుతగ్గినది. ప్రయాణి కులను, సామానము, ట్రాబిలరీడ ఎక్కించి మెల్లగ చేర వేయచున్నారు.

రావులపిండి బ్యాంకు.

లాహోరు ఆగస్టు 3:—గోపిచంద్ కృష్ణ అనునతడు మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరుగనున్న రావులపిండి పావులరు బ్యాం కు అప్పులను తీర్చుటకు గడచిన మార్చి 28 వ తారీఖున కొంత మంది నియమించిరి. ఇదివరకు బ్యాంకుకు 15 వ్రాంచి ఆఫీసు లుండెను. ఈ బ్యాంకు అప్పులతీర్చుటకు ప్రారంభించక మునుపే 9 వ్రాంచి ఆఫీసులు మూసివేయబడినవి. అప్పులు తీర్చు టకు ఏర్పడినవారు, ఈ బ్యాంకు, భాగస్వాములు, చందాదారు లకు గాక, ఇతరులకు 4 1/2 లక్షల రూపాయలు వాకీపడిన దని రావులపిండి జిల్లాజడ్జిగారికి రిపోర్టుపంపిరి. బ్యాంకు ఏమో ఆస్తియున్నదని మాపబడినది. ఈమాట్ల అబద్ధమనికూడ లిక్వి డేటరు రిపోర్టులో వ్రాసిరి. జడ్జిగారు పివరాము అను స్టేషను ను నార్దరను బ్యాంకుమేనేజరు భగవరాముగారిని ఆఫీసులు లిక్విడేటరుగ నియమించి బ్యాంకును తప్పకమూసివేసి తీరవల యనని ఉత్తరువిచ్చినారు జడ్జిగారు తామిచ్చిన యుత్తరు వులలో ఇట్లు వ్రాసిరి:—ఈ బ్యాంకు వ్యవహారము మొట్టమొద టనుండి చాల అశ్రద్ధగాను, నిర్లక్ష్యముగాను జరుపబడినది. మొదటినుండియు బ్యాంకు కేరలును డెబటువలన బ్రతుకు చున్నది.

“ఇండియన్ కమిషన్ ఏజెన్సీ”

లాహోరు ఆగస్టు 3:—ముల్తానులోనున్న “ఇండియన్ కమిషన్ ఏజెన్సీ” అను కంపెనీని మూసివేయవలసిన దని లాహోరు ఫిర్యాదుకొర్రువారు గడచిన శనివారమునాడు ఉత్తరువు నిచ్చినారు. ఈకంపెనీ అప్పులను తీర్చుటకు ఆఫీసులు లిక్వి డేటరును నియమించవలసినదని ముల్తానుజిల్లా జడ్జిగారిని చిఫ్ కోర్టువారు కోరినారు.

కాలమానము.

సిమ్లా ఆగస్టు 4:—బురుఫనను వ్యవకల్పములోను, పశ్చిమోత్తర భాగమునందుండిన యెడాయయను చాలబల హీనముగ నున్నది. కాని నేతముయొక్క తక్కిన భాగము లలో బలముగనే యున్నది. కాశ్మీరము, పంజాబు, పశ్చిమో త్తర భాగములు, బరిస్సా, మధ్యబర్మాలో వేడితగ్గియు న్నున్నది. బర్మా, ఆస్సాము, బంగాళము, బీహారు, బరిస్సా, సంయుక్త రాష్ట్రముల మధ్య హిందూదేశముల మధ్య పరగ జాల, తూర్పుభాగములలోను, కొంకనులోను సర్వత్ర వర్షము పడుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రముల పడమటను, పంజాబుకు పశ్చిమోత్తర భాగమునను, కాశ్మీరము, బొంబాయి దక్కను, మలబారు తీరము, చెన్నై ఉత్తరతీరమునను అక్కడక్కడ పడినది. పంజాబునకు తీరమునను, గజరాజు, మధ్యపరగ జాల పడమటను, హైదరాబాదులోను కొన్ని జల్లులు పడినవి. మహానది, కాశ్మీరము, పంజాబులలో వర్షము తీక్రింది రావుల ప్రాంతముయొక్క తూర్పుభాగమునకు పశ్చిమాభి ముఖముగ వ్యాపించును.

కోర్టు వ్యవహారములు

చెన్నై పురి మోకోర్టు.

చెన్నై పురి క్రిమినల్ సెషన్సు.

(న్యాయమాన్త్రీ డిల్లీకీర్తి గారు.)

చిన్న కిన్ను పండాగంతునాడు నీరు త్రాగుటకయి తనగుడ్డల మాటనొక మతములోదిండి బయటికి వెళ్ళగా యిది వరకు యెనిమిదిపర్యాయములు జెయిలుకు వెళ్ళినప్పటికీ అనువాడు దొంగలించి, మూటను 10 జాళాలకు తాకట్టుపెట్టెను పోలీసువారివలన వీడు పట్టుకొనబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారు సెషన్సుకు విచారణకయిపంపిరి. జ్యూరర్లందరు ముద్దాయి దోషముడనినందున న్యాయమాన్త్రీ వీరికిరి సంగ 1 కఠినశిక్షను విధించిరి శిక్ష కాలముయినమిమ్ముల మూడు సంగ 1 వరకు వీడు పోలీసువారి కాపుదలక్రింద నుండవలయును.

తిరువల్లి కేస్-లో 19 వ మైలు తేదిన నటరాజయ్య రును నాతని జేబుగడియారమును దేవునియొత్సవము జలుగు చుండగా దొంగలించుటకయి వెంకటస్వామిస్వామి యనునతడు యెత్తించుచుండగా పట్టుకొనబడినది. ముద్దాయి మోకోర్టు సెషన్సులో విచారింపబడుటకయి పంపబడగా దోషముడగాన సెను. జ్యూరర్లందరేకగ్రీవముగా దోషముడనిరి. ఇదివర కనేక శిక్షల ననుభవించెను. 5 సంగ 1 కఠినశిక్ష యిప్పుడు విధింపబడి నది. శిక్షాంతరము వడుముడెట్లు పోలీసువారి కాపలాక్రింద నుండవలయును.

మైలాపూరులో 8 వ జూన్ తేది మురుగేనక్ అనువాడు ఎనిమిదిజాళాల సంచిని అప్పాసుందర మనువాని జేబునుండి లాగెను. తాను త్రాగియుండట వలన నేమిజేసితినిో చెప్ప జాలననిముద్దాయియ సెను. జ్యూరర్లు దోషముడనియే కాళిప్రా య మొసంగినందునను, ఇదివరకు జెయిలుకు పోయినచ్చి యున్నందునను వీరికి మూడేండ్లు కఠినఖయిదు వేయబడినది. శిక్షయయిన తరువాత మూడేండ్లు పోలీసువారి కాపలాక్రిందను పంపవలయును.

16 వ మే తేదిన ఆరుముగమునమైరా యనేక నామాంతర ములు గల యొకడు ఎగ్జెక్యూటర్ గానే శత్రువుయొక్క జేబులో నుండి సంచినితీసి 0-13-3 దొంగలించెను. జ్యూరర్లు దోషరథు డనిరి. వీరికి మూడేండ్లు శిక్ష విధింపబడినది. 565 కెక్సన్ క్రింద వీడు తిరిగి రెండేండ్లవరకు పోలీసువారికి కనబడుచుండవల యును.

చెన్నై పురి న్యాయసభాలో చాడ్విక్ అను దొంగగారి యింటిలో బ్రవేశించి 140 రూపాయలు విలువగలగలు వగయి రాలను దొంగలించిన మార్కెటుమారి తక్కియి మురుగన్ అను యిద్దరు విచారణకు దేబడిరి. జ్యూరర్లలో 8 మంది నేర ఘటని, ఒక్కరుకారని యభిప్రాయ మిచ్చిరి. అంతట వీరిద్దరి కిని వెనుక చాలశిక్షలు విధింపబడినవని చెప్పబడినది. అందు వలన న్యాయాధిపతి వారిద్దరికిచేరి నాలుగేండ్లు కఠినశిక్షను విధించెను.

నోటీసు.

శ్రీరాజా వెల్లంకి శ్రీసత్యనారాయణరా గారు శ్రీరాజాపాస్థానారధిరావుబిజి గారు మైసర్లయినందున సంగ 1 గా|| జిల్లా గారయిన శ్రీరాజావెల్లంకి వెంకటచిన్నయ్య మూర్తారావు బహద్దరు జమీన్ దారిగిగారు ఇందువల్ల తెలియ చేయునది ఏమనగా?

వైన ఉదహరించిన మైసర్ల తల్లిడిగారియిన శ్రీరాజా వెల్లంకి చినవెంకటరామారావు బహద్దరు జమీన్ దారుగారు ఇప్పటికి కొంతకాలం నుంచి, యీ మైసర్లయందు ద్వేషము వహించి వీరిని నష్టపరచవలెనని అక్రమపుయిన కొన్నిబుణ ములుచేయుచు ఎట్టేటువల్లనమ్ము ఆధాన కమిషనరుమహా సామ్మ దుర్జనియొగం చేయుచున్నారు. కనుక ఇంతటినుంచి ఎవరైనా సదరు మైసర్ల తల్లిడిగారికి యిచ్చేబుణములు యీ మైసర్ల నుగాని వీరికుటుంబా నీనిగాని బాధించనేరవలె తెలిసి కొనవలయును. ద|| రాజా వెల్లంకి వెంకటచిన్నయ్యమూర్తారావుగారు

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

Actual War between England and Germany Begun.

GERMANY'S NAVAL SUCCESS OVER RUSSIA.

FRENCH AEROPLANES HISSING.

Belgium Bullied and Holland Invaded.

SIR E. GREY'S EPOCH-MAKING SPEECH.

ENGLISH READINESS.

(REUTERS' AGENCY)

Matters are being fast communicated. Reuter is half sensational and half serious. A great many telegrams deal with the war enthusiasm in Russia, France and England. France has protested against German action. Germany is proceeding like an audacious bully. The Aland Island in the gulf of Bothnia is lost to Russia. She is forced into the gulf of Finland and Germany is now the mistress of the Baltic. She has also moved towards the South Eastern frontier of France and her patrols are active in the vicinity of Belfort a French stronghold. France is reported to be ready with her reply, her Air-Craft filling the air with humming. Andernach, Duren and Cologne—places in the interior of Germany's Rhine Province—have all sighted French dirigibles and aeroplanes. Germany with intent to attack France from the North has sent an ultimatum to Belgium proposing an entente and practically demanding passage through the country. Belgium has rejected it and proclaimed martial Law. Germany has invaded the Dutch Province of Limburg and indicated that she is determined to make her way through Holland or Belgium by overawing these neutral states. She has also offended England by seizing a British collier, no doubt probably as carrying contraband. England has fully recognised the situation. Territorials have been called from training grounds to head-quarters. The Cabinet and Parliament meetings have ended under subdued excitement. The Cabinet is about to ask for 50 million pounds for the war. Sir Edward Grey in the House of Commons has reviewed in an elaborate and admirable speech the whole situation and has come to the conclusion that Germany's attempt to break the neutrality of Belgium is really an attempt to deprive her and Holland of their independence. He has sketched the Anglo-French relations even from the Morocco crisis and pointed out how England has always held out only diplomatic help to France and attempted to maintain peace. He has promised to publish papers relating to the all-comprehensive endeavours England has made on behalf of peace in the present crisis. He has warmly maintained that the present attitude of France has been forced on her and that her present participation in warfare has no resemblance to anything in the said crisis. He has also pointed out in eloquent terms that English interests, honour and self-preservation are threatened if Belgium is allowed to be overawed. He has warned against sitting with folded hands and ridiculed Germany's promise of non-appearance on the north coast of France if Britain should remain neutral. He has already assured France of British help if she is attacked on the north. When he spoke, diplomatic relations still existed between France and Germany and Germany had not invaded Holland. What he said of Belgium holds good of Holland as well. Since now we hear of the discontinuance of the diplomatic relations between France and Germany and of the invasion of Holland by the latter power, it is to be feared England will ere long be involved in the war. As we go to Press we understand that Germany is willing to respect the neutrality of Belgium and Holland. We also have before us a contradiction of the invasion of Holland. In view of German Naval Mobilization into the North Sea and a reported Naval fight very little weight can be attached to German protestations. The seizure by Germany of three strategical places on the frontier of Russian Poland and a few probable changes in the British Cabinet are also reported. A further telegram from Simla intimates that war between England and Germany has actually begun.

Fighting Between Austrians and Servians.

VIENNA.—The "Militaerische Rundschau" states that severe fighting has occurred on the river Drin, and that the Servians attempting to cross it were opposed by the Austrian frontier guards.

Russia and Germany.

RUSSIA.

Monster War Processions.

Monster war processions are marching through the streets of St. Petersburg headed by Ikons. The police and troops are conspicuous by their absence.

Tsar and Tsaritsa Cheered.

The Tsar and Tsaritsa appeared on the balcony of the Palace and the crowds sang the National Anthem.

Prayers for Russian Victory.

The churches were packed yesterday the congregations praying for Russian victory.

Commander-in Chief of Russian Forces.

The Grand Duke Nicholas has been appointed Commander-in-Chief of the Russian forces.

Bombardment of Russian Port.

By German Cruiser.

BERLIN.—It is reported that the cruiser "Augsburg" is bombarding Libau and that the port is on fire.

An Engagement.

Between German and Russian Fleet.

LONDON, 3.25 P. M.—STOCKHOLM.—The German and Russian fleets have been engaged near Aland. The Russians were driven into the Gulf of Finland.

Russian Ambassador Leaves Berlin.

BERLIN.—The Russian Ambassador has received his passports.

France and Germany.

GERMAN OFFICIAL STATEMENT.

French Reply Unsatisfactory.

LONDON, 5.20 A. M. BERLIN.—An official statement has been issued that the French reply to the German representations is unsatisfactory. Moreover, that France has mobilised and that therefore war must be expected at any moment.

Accusation Against Russia.

The statement accuses Russia of invading Germany in the midst of peace, thus flagrantly contradicting Russia's peaceful assurances.

The Aland Island.

German Occupation.

STOCKHOLM.—Germans have occupied the Aland Island.

[Aland Island is a Russian island in the Gulf of Bothnia. It is the largest island of the Aland group.]

Russian Warship Ashore.

The fishermen report that a large Russian warship is ashore there.

French Protest.

War Without Provocation.

The French Government have protested against the German act of war against France without provocation.

German Patrols in Belfort.

LONDON, 3.30 A. M.—German patrols are active in the vicinity of Belfort and are raiding the locality. [Belfort is a very strongly fortified town on the German frontier in the east of France.]

German Warships.

Near Canary Islands.

A "Daily Mail" telegram from Las Palmas states that two German warships have appeared in the vicinity of the Canary Islands.

Hostile Aircraft in Germany.

BERLIN.—A hostile dirigible has been sighted near Andernach, and the enemy's aeroplanes have been sighted between Duren and Cologne.

Andernach is near the S. W. frontier of Germany, over against France.]

BERLIN.—Hostile aircraft have been sighted along the Rhine near Cologne.

French Aircraft.

Leaving for Frontier.

PARIS.—The air is filled with the constant humming of aeroplanes leaving for the frontier.

Watching on Eiffel Tower for Aircraft.

The searchlight on the Eiffel Tower was working continuously throughout last night watching for aircraft.

German Consignment Detained at Paris.

Forty million francs destined for Germany have been detained in Paris.

French Doctor and Party Shot by Germans.

A telegram from the German Staff reports that a French doctor who attempted to poison the Metz water supply with cholera microbes, and a French party who endeavoured to dynamite the tunnel at Cochem have all been court-martialled and shot.

Prices in Paris.

Stringent punishment is being inflicted on any attempt to profit by the raising of prices of necessaries.

War Nurses.

French Women Volunteering.

Women in Paris are volunteering by thousands as war nurses.

Moratorium Proclaimed in France.

LONDON, 4.35 A. M.—A Moratorium has been proclaimed in France. Depositors are permitted to draw only limited amounts.

French and Russian Parliaments.

The French Parliament meets to-day and the Russian Duma on the 8th instant.

French Newspapers.

Assume British Intervention.

PARIS.—French newspapers state that Great Britain will intervene, and that Sir John French will command the expeditionary force.

Germany and Minor Powers.

AN ULTIMATUM TO BELGIUM.

From Germany.

LONDON 12.35 P. M.—BRUSSELS.—The papers report that Germany has sent an ultimatum to Belgium, proposing an "entente" to facilitate German operations in Belgium and requesting a reply by Monday morning.

A later telegram states that it is semi-officially announced that Belgium has refused to entertain the proposal and will adhere to her neutrality.

TELEGRAMS.

Ultimatum Rejected.

LONDON, 2-45 P. M.—Belgium has rejected the German ultimatum.

Martial Law in Belgium.

ANTWERP.—Business is suspended and martial law has been proclaimed.

The Attack on Luxemburg.

England's Warning to Germany.

LONDON, 4-20 A. M.—The "Daily Mail" says:—"The attack on Luxemburg is a direct challenge to Great Britain. We understand intimation has been conveyed to the German Government that if a single German soldier is ordered to set foot on Belgian soil the British Navy will take instant action against Germany."

Sr British Colleeized by Germans

The Collier "Saxon" from King's Lynn, bound for Brunnbuettel, has been seized and taken into Cuxhaven.

[Brunnbuettel is a seaport in Prussia, Cuxhaven is a naval base, close by, at the mouth of the Elbe.]

Capture of a Wilson Liner.

By Germans.

There is an unconfirmed report to the effect that the Germans have captured a Wilson liner.

Happenings in Britain.

CABINET MEETING.

Ministers Anxious.

LONDON, August 2 8-50 P. M.—Cabinet meeting lasted 3½ hours. The Ministers left looking anxious.

Privy Council Meeting.

Financial Measures Considered.

LONDON, August 2.—The Privy Council this afternoon considered exclusively financial measures.

Moratorium.

It is reported that the King has signed a proclamation for a Moratorium.

[A moratorium is a decree which authorises a Bank to postpone for a specified time the payment of obligations.]

Credit of Fifty Millions.

LONDON, August, 3.—12-15 A. M.—It is understood that Government will ask Parliament for a defensive credit of 50,000,000.

Cabinet Meeting.

The Cabinet will meet again to-morrow, after which Mr. Asquith will make a statement in Parliament.

London Press on the Position.

The "Daily News" continues to be an uncompromising supporter of British neutrality whatever happens.

The "Daily Chronicle" urges the Liberals to support the Cabinet, whatever its decision.

Other papers regard British participation as inevitable.

Ministers Decide to Intervene.

"The Daily Chronicle" says it is practically certain that Ministers yesterday decided to intervene, and it is rumoured that two members of the Cabinet threatened to resign in consequence of the above decision by the majority.

LONDON, 3-30 A. M.—The "Daily Mail" says it is understood that, at the close of the Cabinet Meeting last evening, Britain was still not involved in war.

Enthusiastic Scenes.

In the West End.

Enthusiastic scenes were witnessed in West End to-night. Crowds widely cheered the Ministers as they left the Cabinet, and soldiers and sailors received ovations.

Further Particulars.

The Scenes in West End were unparalleled since the Boer war. The streets were thronged with excited thousands. Special editions of the papers were published with bewildering rapidity and were eagerly purchased and read under gas lamps.

Territorials marching down the Strand were cheered with enthusiasm.

Soldiers and sailors in Trafalgar Square were surrounded by an immense crowd, amongst which were many Frenchmen.

Motors drove through West End, the occupants waving the French and British flags and singing patriotic songs.

Most affecting scenes were witnessed at Charing Cross, where an immense crowd of French reservists had assembled in the evening prior to departure for Paris, accompanied by their wives and sweethearts.

Demonstrations Outside Palace.

King and Queen Cheered.

LONDON, 1-35 A. M. The scenes in the West End culminated in remarkable demonstrations outside Buckingham Palace, where crowds sang "God save the King," "Rule Britannia" and the "Marseillaise." The King and Queen, in response to the cheering, appeared on the balcony and were received with roars of cheering.

Union of Parties.

There are indications of an important announcement of an agreement between all parties. Mr. Redmond has returned to London.

Departure of German Reservists.

Thousands of German reservists left Liverpool street homewards by a single train and were cheered by their compatriots.

Ministers Cheered by Crowds in Whitehall.

LONDON, 2-45 P. M.—Extraordinary crowds gathered in Whitehall this afternoon cheering Ministers and other notable people.

Cowes Week Abandoned

Cowes week has been abandoned.

The House of Commons.

An Unparalleled Scene.

The scene in the Commons this afternoon was unparalleled in British history. Most intense subdued excitement prevailed. Chairs were placed along the floor of the House to accommodate members. Sir Edward Grey looked noticeably older. Dense crowds gathered outside the House and Ministers were cheered both inside and outside. The Conservatives gave Mr. Churchill an ovation. The House immediately passed all stages of the Bills suspending bills of exchange and empowering a moratorium. Mr. Lloyd George announced that the Bank holiday would be extended for three days. Mr. Asquith was received with cheers on entry.

War Office Order.

The War Office has ordered the closing of training camps and the return of Territorials to headquarters.

Mr. Bonar Law.

Mr. Bonar Law called at Downing Street and stayed for fifteen minutes.

Colonel Driscoll's Offer.

Colonel Driscoll, Commander of the Driscoll Scouts in the Boer war, has offered Government a thousand picked men for immediate service. He urges the Colonials to join.

Mobilisation of British Army.

LONDON, 5-45 P. M.—It is officially announced that the army will be mobilised at midnight to-morrow.

Wireless Installations.

To be Controlled by Admiralty.

A Special Gazette announces that the Admiralty, owing to emergency, will control all wireless stations and installations, including those on foreign vessels in British territorial waters.

Wireless Stations.

Government has taken over charge of the wireless stations in the United Kingdom.

Fishing Fleet in North Sea.

HULL.—A trawler has left to recall the fishing fleet in the North Sea.

cally it is impossible as regards war to describe what has actually happened.

Mediterranean Fleet.

Cleared for Action.

LONDON, 2-20 P. M.—MALTA.—The Mediterranean fleet has cleared for action. Destroyers have left at full speed, it is believed to join the French fleet. Others are leaving, while the "Inflexible," "Weymouth" and "Dublin" are remaining at Malta but with their steam up.

Martial Law in Malta.

MALTA.—Martial law has been proclaimed.

Wales' Resolution.

To Raise Mounted Regiment.

At a meeting at Cardiff of the representatives of all the counties of Wales, it was resolved to raise a mounted regiment for service abroad.

Steamers Chartered as Colliers

The Imperial Government is chartering steamers as colliers under sealed orders.

The Colonies.

ACTION IN CANADA.

Naval Reserves to be Called Out.

LONDON, 1-35 A. M. OTTAWA.—An urgent meeting of the Cabinet has decided to call out the naval reserves.

Other Measures.

Special precautions are being taken to guard the canals, and there is every evidence of the resolve of the Dominion to do its duty.

Governments and Oppositions

Taking United Action.

LONDON, 11-30 A. M. In Canada, Australia and New Zealand the Governments and Oppositions are taking united action.

Manitoba is raising a thousand infantry.

Australian Preparations.

MELBOURNE.—Australian warships are making feverish preparations, and military and naval conferences are proceeding.

New Zealand.

WELLINGTON.—A proclamation places the New Zealand Navy under the control of Britain. Government has called up the naval reserve. The authorities have assumed control of the ports and taken other precautionary measures.

Canada.

LONDON, 2-15 P. M.—Canada has called up the naval reservists.

Australia.

Australia has notified partial military mobilisation.

Australia's Contribution.

Australia has placed her fleet at the Admiralty's control. She has offered to furnish an expeditionary force of twenty thousand and to bear the cost of their maintenance.

Union of South Africa.

CAPETOWN.—The Union Defence Department is taking all necessary measures.

New York.

Arrival of Dollars.

NEW YORK.—Millions of dollars of emergency currency are arriving in New York. Altogether 500,000,000 dollars may be issued to the Banks.

American Friendliness to England.

The friendliness of American business towards England is evidenced by the bankers discussing the feasibility of shipping immediately 100,000,000 in gold to London to relieve the financial situation there. It is also suggested to hold a sum here to assist American exports or buy English bonds.

Cotton Exchange.

Liverpool Resolution.

A meeting of the Directors of the Liverpool Cotton Association has resolved that Cotton Exchange shall be closed indefinitely, also that until further notice all trading in futures and all tenders and settlements for futures contracts shall be suspended. It was further decided that until arrangements to safeguard the interests of all concerned can be made no trading in spot cotton shall be allowed.

Sir Edward Grey.

Opening Speech.

Sir Edward Grey opened his speech by explaining what were the Government's obligations.

Britain's Obligations.

He asked the House to regard the matter from the point of view of British interests, honour and obligations, free from passion. He said that when documents were published, it would be seen how whole-hearted had been our efforts towards peace.

"If War Forced on France."

He continues "Until yesterday, we had given no promise beyond that of diplomatic support. He was asked at the time of the Algeiras Conference if armed support would be given and he replied that he could promise nothing unless he received the whole-hearted support of public opinion. But he told the French and German Ambassadors if war were forced on France, public opinion would rally towards France. The present crisis had not originated in a manner primarily concerning France. We have a longstanding friendship with France."

He said:—"Let every man look into his heart and construe the extent of our obligations."

Speaking personally Sir E. Grey pointed out that the French fleet was in the Mediterranean while France's northern coasts, were defenceless. If a foreign fleet attacked these defenceless coasts, Britain could not stand a side.

British Fleet Protects French Coast.

Sir Edward went on to say that he had assured the French Ambassador last evening that if the German Fleet in the Channel or North Sea attacked French shipping or coast, the British Fleet would give all protection in its power.

Germany's Conditions.

This was not a declaration of war. He understood that Germany would be prepared, if we pledged ourselves to neutrality, to agree not to attack the northern coast of France. That was too narrow an engagement for us.

Belgian Neutrality.

Then there was the question of the neutrality of Belgium. Britain's interest in Belgian neutrality was as strong to-day as in 1873. When mobilisation began, he telegraphed to France and Germany on the subject. France replied that she would respect Belgian neutrality. The German Foreign Secretary replied that he feared he would be unable to answer, because it would disclose their plans.

Then Britain was sounded as to whether the restoration of Belgian integrity would satisfy us.

He replied that we could not barter our obligations. The King of the Belgians had telegraphed to King George, a supreme appeal for diplomatic intervention to safeguard Belgium's independence.

Danger to Dutch Independence.

If, said Sir Edward, the independence of Belgium went, the independence of Holland went also. He said the House to consider British interests at stake if we ran away. (Cheers).

We had yet taken no engagement as regards sending an expeditionary force out of the country. We had mobilised the Fleet and the mobilisation of the army was proceeding. We must be prepared and we were prepared to face the consequences of using all our strength at a moment. We knew not how to defend ourselves.

Appeal for Support.

It the situation developed as seemed probable, we should face it and he believed that when the country realised what was at stake, it would support Government with determination, resolution and endurance (Loud cheers).

TELEGRAMS.

Mr. Bonar Law.

Mr. Bonar Law warmly supported the Government and referred amid cheers to the pledge of support from the Dominions.

Mr. Redmond.

Mr. Redmond expressed Ireland's sympathy and said that Government could withdraw troops from Ireland immediately (Loud Cheers). The coast of Ireland would be defended by the sons of Ireland, Nationalists and Ulstermen. (Loud and prolonged cheers.)

Mr. Ramsay Macdonald.

Mr. Ramsay Macdonald affirmed that we should have remained neutral.

The House adjourned till seven o'clock.

House Adjourned.

Nationalists cheered Sir Edward Grey.

Dramatic Scene.

A most dramatic scene occurred when Mr. Redmond announced that Irishmen would defend Ireland. The Unionists grasped and shook his hand.

Lobby Opinion.

Sir Edward Grey's speech is interpreted in the Lobby as meaning that Great Britain will inevitably fight.

Germany and Belgium.

On resumption after adjournment, Sir E. Grey recounted Germany's proposal to Belgium. Germany, he said, threatened that in case of refusal, she would treat Belgium as an enemy. (Murmurs in the House.) Belgium answered firmly that she was resolved to maintain her neutrality and to repel aggression by all possible means (Loud Cheers). Sir E. Grey said Government was gravely considering the matter.

French German Diplomatic Relation Broken.

LONDON, August 4. 9.50 A. M.—PARIS.—Diplomatic relations between France and Germany have been broken off.

German invasion of Holland.

Brussels.—Germans have invaded the Dutch province of Limburg.

Sir Edward Grey's Speech.

A Fuller Version.

LONDON, August 3.—The following is a fuller version of Sir Edward Grey's speech:—

Peace of Europe Impossible.

"Last week I stated that we were working for peace not only for Great Britain, but to preserve the peace of Europe. The events to-day move so rapidly that it is exceedingly difficult to state the actual position of affairs. It is clear that the peace of Europe cannot be preserved.

War Between Russia and Germany.

Russia and Germany have declared war on each other. Before giving the position of the Government, I would like to clear the ground so that the House may realise exactly under what obligations the Government or the House is in coming to a decision.

Obligation of the Government.

Let me say very shortly that we persistently worked with all the earnestness in our power to preserve peace. (Cheers) The House may be satisfied on that point. Through the Balkan crisis we worked for peace. The Co-operation of the Great Powers was successful then. It is true that some of the Powers had a great difficulty in adjusting their points of view and it took much time, labour and discussion before they could settle their differences; but peace was secured, because peace was their main object and they were willing to give their time and trouble rather than accentuate the differences.

GREAT POWERS AT LOGGERHEADS.

Failure of the Policy of Peace.

In the present crisis unhappily it has not been possible to secure peace in Europe, because there has been little time and there was a disposition in some quarters to force things rapidly to issue to the great risk of peace. As a result, we now know, the policy of peace, in so far as the Great Powers generally are concerned, has failed. **British Point of View to Approach the Crisis.**

I do not desire to dwell on that or to say where the blame seems to lie, because I should like the House to approach the crisis from the point of view of the British interest, the British honour (Loud Cheers) and the British obligations (Renewed Cheers), free from all passion (Cheers) as to why the peace has not been preserved.

Publication of British Efforts for Peace.

We shall publish papers, as soon as we can, regarding what took place the last week when we were working for peace; and when the papers are published, I have no doubt, they will make it clear how strenuous, genuine and whole-hearted our own efforts for peace were. (Cheers) and they will enable the people to form their own judgment as to the forces operating against Peace.

QUESTION OF BRITISH OBLIGATIONS.

No Secret Engagement.

I come now to the question of British obligations. I have assured the House and the Prime Minister has assured the House that, if any crisis arose, we could come before the Commons and be able to say that it was free to decide what the British attitude should be, (Hear, Hear) and that we would have no secret engagement. (Cheers.)

The Entente Not an Alliance.

There have been in Europe two Diplomatic Groups, the Triple Alliance and the Triple Entente. The latter was not an Alliance, it was a Diplomatic Group.

Diplomatic Support for Russia.

Nothing More.

The House will remember that in 1908 there was a crisis originating in the annexation of Bosnia and Herzegovina. The Russian Minister happened to come to London and I told him definitely that, as that was a Balkan affair, I did not consider that public opinion would justify us in promising anything more than our Diplomatic support. I was never asked for more and have never given; and never promised, more and up till yesterday we had given no promise more than our diplomatic support.

Question of Obligation Cleared.

I must make this question of obligation clear.

Morocco Crisis and British Policy.

The House must go back to Morocco crisis of 1906. The time of Algiers Conference was a very difficult time for the Government, as a general election was in progress.

Anglo-French Relations.

I was asked whether, if that Crisis developed into a war between France and Germany, we would give armed support, and I said that I could promise nothing to any Foreign Power, unless the promise was subsequently to receive the whole-hearted support of public opinion here, when the occasion arose (Ministerial Cheers).

I said that, if war was forced upon France on the question of Morocco which has just been the subject of an Agreement between Great Britain and France, the public opinion in Great Britain would have rallied to the support of France (Cheers).

No Promise No Threat.

I made no promise and used no threat but expressed that opinion and the position was accepted by the French Government. But they said at that time, "If you think it possible that public opinion in Great Britain might, when a sudden crisis arose, justify you in giving France, the armed support, which you cannot promise in advance, unless between Military and Naval experts some conversations have taken place, you will not be able to give that support even if you wish to when time comes." There was force in that.

CONVERSATIONS AUTHORISED.

No Binding on Either Government.

I agreed to it and authorised those conversations to take place, but on the strict understanding that nothing which passed between the experts should bind either Government.

Same Policy in Agadir Crisis.

Agadir crisis came and thought that I took precisely the same line as in 1906.

A Written Understanding Obtained.

Subsequently in 1912 it was decided that we ought to have a definite understanding in writing that these conversations were not binding on either Government; and on 22nd November, 1912, I wrote a letter to the French Ambassador and received from him, a reply that the letter will be known to the public now as a record that, whatever took place between the military and the Naval experts, there were no binding engagements.

Present Situation Different.

The situation in the present crisis is not precisely the same as in the Morocco question. The latter was primarily a dispute which concerned France, a dispute fastened upon France. There was no doubt we were pledged to nothing, but diplomatic support the present crisis originated differently. It has not originated with regard to Morocco. It has not originated as regards anything about which we have a special agreement with France. It has not originated in anything primarily concerning France. It originated in a dispute between Austria and Serbia. No Government and no Country had a less desire to be involved in war or dispute between Austria and Serbia than Government and the Country of France. (Loud Cheers.)

Franco-Russian Alliance.

The British Not Concerned.

They were involved because of their obligation of honour (Cheers) under a definite Alliance with Russia. That obligation cannot apply in the same way to us. We are not parties to Franco-Russian Alliance. We do not ever know the terms of the Alliance.

Long National Friendship with France.

Requirements of the Situation.

LONDON, August 3rd.—Now I come to what we think the situation requires. We have had many years of long standing friendship with France (Cheers). I remember well, when the agreement was made, warm and cordial feeling resulting from the fact that these two nations had cleared away their perpetual differences and become friends. How far that friendship entails obligations and it has been a friendship between two nations (Cheers) ratified by the nations.

Appeal to the Feelings.

Let every man look into his own heart and his own feelings and decide the construction of obligations to himself (Cheers).

Friendship a Sense of Security.

Speaking for myself I say that the French fleet is now in the Mediterranean and the Northern and the Western coasts of France are absolutely undefended. With the French fleet concentrated in the Mediterranean, the situation is very different from what it used to be before the friendship, which grew between the countries, gave them a sense of security.

Personal feeling.

My own feeling is that if foreign fleet engaged in war, which France had not sought and in which she was not an aggressor, came down the English Channel and bombarded and battered the undefended coasts of the French, we could not stand aside (Loud and prolonged cheers) with the thing going on practically within the sight of our eyes, our arms folded, looking on dispassionately, doing nothing, and I believe that to be the feeling in this Country. (Loud cheers). There are times when one's own individual feeling makes one feel if the circumstances actually did arise that it would be a feeling which would spread with irresistible force to others in the face of the thing happening but I want to look at the thing also without sentiment from the point of view of British interest.

NECESSITY OF MUTUAL SUPPORT.

A Point View of British Interests.

It is on that I am going to base and justify what I am presently going to say to the house. If we say nothing at this moment, what is France to do with her fleet in the Mediterranean? She leaves it there with no statement from us of what we shall do. She sees her northern and western absolutely undefended and at the mercy of the German fleet coming down the Channel to do as it pleases in the war which is a war of life and death to her. We say nothing it may be, and the French fleet is withdrawn from the Mediterranean. We are in the presence of a European conflagration. Can any Lady set limits to the consequences which may arise from it. Just assume to-day that we stand aside in an attitude of neutrality saying "No, we cannot engage to help either party in this conflict". Let us suppose the French fleet is withdrawn from the Mediterranean, let us assume that out of it come consequences, unforeseen which make it necessary at a sudden moment that in the defence of vital British interests we should go to war and let us assume what is quite possible that Italy which is now neutral and legitimately consulting her own interests may depart from her attitude of neutrality at a time when we are forced to fight ourselves. What would be the position in the Mediterranean then? It might be that these consequences would be forced upon us at some critical moment when the trade routes in the Mediterranean might be vital to this country. (Cheers.) No Lady can say that, in course of the next few weeks, there is any particular trade route, the opening of which might not be vital to this country. What would be our position then?

We have not kept in the Mediterranean a fleet which is equal to deal alone with the combination of other fleets there. That would be the very moment when we could not detach more ships for the Mediterranean and we might be expected in this country through our negative attitude at the present moment to a most appalling risk. (Cheers.) I say that from the point of view of British interests it would be as well that we felt strongly that France is entitled to know at once. (Loud Cheers) Whether or not in the event of an attack upon her unprotected Northern and Western Coasts she could depend upon the British support. Under these compelling circumstances, yesterday afternoon I gave to the French Ambassador the following statement.

A Statement to the French Ambassador.

I am authorised to give an assurance that if the German fleet comes into the Channel or through the North Sea to undertake hostile action against the French coasts and shipping the British fleet will give all the protection in its power (Loud Cheers.)

Subject to the Support of Parliament.

This assurance is subject to the support of Parliament. It must not be taken as a binding upon the Government until a majority of action by the German fleet takes place.

GERMANY'S ENGAGEMENT.

Not to Attack the Northern Coast of France.

I have never so rapidly that we cannot give this in an informal way, but I understand that the German Government is prepared, if we pledge our neutrality to agree that the German fleet shall not attack the Northern Coasts of France. I only heard that shortly before I came to the House but it is far too narrow, an engagement for us. (Loud Cheers.)

NEUTRALITY OF BELGIUM.

A More Serious Question.

There is a more serious consideration becoming more serious every hour, the question of neutrality of Belgium (Cheers).

The governing factor is the Treaty of 1839, a 1370 Bismarck gave an assurance regarding the City of Belgium which was a valuable recognition of treaty and the honour and interest is as strong as in 1870. We cannot take a less serious obligation that Gladstone's Government did in the mobilisation was beginning last week this question would be the most important our policy.

Consultation with Other

I telegraphed to Paris and Berlin. Essential to know whether the Government were prepared to meet in respect to the new French Government replied to respect the Neutrality and that event of some other Power would find herself under the necessity. Many replied that the Secret could not possibly answer before and the Chancellor Sir William hoped that the answer would. The secretary gave Sir G. that he rather doubted whether at all, as any reply could not of war to have undesirable part of their plan of campaign, ed to Brussels. The Foreign Y gum would do her utmost to Headed that the Belgium they were in a position to country in the case of.

TELEGRAMS.

German Ultimatum to Belgium.

Now comes the news that an ultimatum has been given to Belgium by Germany the object of which is to offer to Belgium friendly relations on condition that she facilitates the passage of German troops through Belgium.

The British Sounded.

We were sounded last week as to whether if Belgian integrity was guaranteed on the conclusion of war, that would content us. We replied that we could not bargain away whatever interests and obligations we had in Belgian neutrality (Cheers).

Telegram from the King of Belgium.

King George received the following telegram from the King of Belgium.—Remembering the numerous proofs of your Majesty's friendship and that of your predecessor and the friendly attitude of the Great Britain of 1870 and the proof of friendship which she has just given us, I make the supreme appeal to the diplomatic intervention of your Majesty's Government to safeguard the integrity of Belgium. (Cheers).

Diplomatic Intervention.

Infective.

We intervened diplomatically last week. What can diplomatic intervention do now? We have a great vital interest in the independence and integrity of Belgium. The matter states if that region of Europe only ask to be left alone (Cheers). If, in the war which is before Europe, the neutrality of one of these countries is violated, if troops of one of the combatants violates its neutrality and no action is taken to resent it, at the end of the war, whatever its integrity may be its independence will be lost (Cheers). Now if it be the case that there has been anything in the nature of the ultimatum to Belgium asking her to compromise or violate her neutrality, her independence is gone, if that holds, and if her independence goes the independence of Holland goes also. I will ask the house from the point of view of British interests to consider what may be at stake (Cheers). It will be said that we might stand aside, husband our strength and at the end intervene with effect and put things right. If in crisis like this we run away (Loud and prolonged cheers) from those obligations of honor and interest as regards Belgium. I doubt whether, whether material force we might have at the end it would be of very much value in face of the respect we should have lost (Removed Cheers).

As for ourselves with powerful fleet, if we engage in war, we shall suffer but little more than we shall suffer if we stand aside. We are going to suffer terribly in this war whether we are in it or not. The foreign trade is going to cease not because trade routes will be closed but because there will be no trade at the other end. Sir Edward said with emphasis:—If the facts regarding Belgium turn out to be as they have reached us, it is quite clear that there is an obligation on this country to do its utmost to prevent consequences to which these facts may lead if they are undisputed. (Cheers).

No Engagement But all Readiness.

We have taken no engagement yet to send an expeditionary armed force out of the country. Mobilisation of the fleet has taken place (Cheers). Mobilisation of the army is taking place. (Renewed Cheers). But we as yet have taken no engagement, because I do feel that it is a case of a European conflagration such as is without a precedent, with our enormous responsibilities in India and other parts of the Empire and all unknown factors. We must take very carefully into consideration the use which we may have by sending an expeditionary force out of the country until we know how we stand. One bright spot in the whole of this terrible situation is Ireland. (Loud Cheers.) The general feeling throughout Ireland and I would like this to be clearly understood abroad, (Loud and prolonged Cheers) does not make that one of the considerations which we have to take into account (Renewed Cheers). Britain cannot proclaim unconditional neutrality. We have made a commitment to France which prevents us doing what we have got to take into consideration, the rights of Belgium which prevents us also from any conditional neutrality. We are found not to shrink from sending to use all the force in our power (Cheers).

For a moment conceal that we must be prepared, we are prepared (Loud Cheers) for the consequences to use at any moment all the strength we have, to defend ourselves and to take any decision we have announced no final decision, we will make a case before us.

at the Highest Efficiency.

—Sir Edward affirmed that Mr. Hill had no forces. They were known (Cheers).

ality A Saviour.

time when the confidence was over of the Government to shores. From the suffering and war no country can escape. us.

ms Stronger than Enemy.

ze that could be done by the ade is infinitely small compared which would be done by the are now free to face the which, are yet to be un grow out of

TELEGRAMS.

Rapid Development of the Situation.

The situation has developed so rapidly that technically it is impossible as regards war to describe what has actually happened.

Conclusion.

I wanted to bring out the underlying things which must affect our own Policy. I have put the vital facts before the House and it seems only too probable we are forced and rapidly forced to take our stand upon these issues then I believe the Country realises what is at stake what the real issues are, the magnitude of the impending danger which I have endeavoured to describe and I believe we shall be supported throughout not only in the Commons, but by the determination, the resolution the courage and the endurance of the whole country. (Loud Cheers).

(Associated Press Agency)

India and the Crisis.

ABSENCE OF NEWS.

A Cable Censorship.

SIMLA, August 4.—The Viceroy arrived at Simla this morning but the only information regarding the situation yet available is that the harbour traffic regulations ensuring the control of ships entering port have been enforced at defended ports in India, that the Naval Reserve has been called out by Royal Proclamation and that a cable censorship has been established.

Telegraph Notice.

All private foreign messages must be signed by the real name of sender and that this name must be included in text.

A Rigorous Censorship.

CALCUTTA, August 4.—No war news cablegrams have been received since 9 A.M. yesterday. A rigorous censorship is apparently maintained in England.

Indian Civil Servants.

Probability of Recall.

ALLAHABAD, August 4.—The "Pioneer" understands that civil servants on leave may possibly be recalled to India.

Food Prices.

Rush on Provision.

CALCUTTA, August 4.—The public are purchasing groceries and tinned goods heavily. One firm yesterday sold thirty thousand rupees worth.

The Bengal Governor.

His Engagements.

The Governor returned here this morning and will remain at least till Saturday. The visits to Tangail and Bera have been abandoned, but Mymensingh visit from 9th to 12th is not yet cancelled.

The Legislative Council meets at Dacca to-morrow, Sir William Duke presiding.

A Simla Message.

Relations with Germany.

SIMLA, August 4.—It is understood that relations with Germany are strained, but so far as is known no rupture has occurred and it is hoped peace may be maintained. The wild rumour published in Calcutta of firing in the North Sea etc. appears to be mere fiction.

The Shipping Services.

German and Austrian Service Cancelled.

KARACHI, August 4.—The British India Steam Navigation Company's sailings from Bombay to German East African ports are cancelled. The Austrian Lloyd Company's sailings from Bombay beyond Suez have been cancelled.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency)

The Opium Sales.

CALCUTTA, August 4.—At the opium sale to-day the average price realised was twelve hundred and twelve rupees one anna per chest.

A Daring Dacoity.

KOLAR GOLD FIELDS, August 4.—A daring dacoity was committed the other night in Chennagelleppally about 8 miles away from the Gold Field in the Coopam Taluq of the North Arcot District bordering on Bowringpet of the Mysore Province, when cash and jewellery of the

value of 4,000 rupees were carried away from the house of a wealthy Reddi. The Reddi who took more care of his hayricks than his cash and jewellery and the inmates of his house fearing that owing to the scarcity of fodder his hayricks or portions thereof may be stolen was in the habit of spending the nights on his bed. Fifteen men armed with lathies and other missiles made an attempt to enter Reddi's house at midnight when they were challenged by a watchman. The watchman was struck on the head with a hammer and pinioned. On hearing a noise an old lady of the house opened the door to see what had happened when the dacoits entered. All the inmates of the house consisting of women and a boy were bound hand and foot and prostrated to the ground with a threat that should they raise an alarm they would be killed. The dacoits then took some women's clothes dipped them in a pot of ghee and made a huge flambeau and lighting it commenced to ransack the house. They emptied a rag granary under which they found two bags containing 1000 rupees each in cash and another containing jewellery of the value of Rs. 2000. With this big haul the dacoits disappeared.

Calcutta Improvement Trust.

ALLAHABAD, August 4.—The draft of the Calcutta Improvement Trust Bill has been approved by the Government of India.

The Indian Mail Contract.

Tenders for the Indian mail contract are due to arrive sometime this month.

All-India Weather.

SIMLA, August 4.—The monsoon has been very weak in the Peninsula and North-western desert, but in rest of India it has been strong. Temperature is low in Kashmir, Punjab, North-west Frontier Province, Orissa and Central Burma. Rainfall has been nearly general in Burma, Assam, Bengal, Bihar and Orissa, east United Provinces, Central India east, the east of Central Provinces and Konkan and local in West United Provinces, Southwest Punjab, Kashmir, Bombay Deccan, Malabar and north Madras coast. A few falls also have occurred in north Punjab, Gujarat, west Central Provinces and Hyderabad. Principal amounts are:—Rangoon 1 inch, Bassein 5, Diamond Island 2, Toungoo 1½, Akyab 7, Tezpur 1½, Cherapunjee 2, Cox's Bazar and Berhampore 1½, Chittagong 3, Jessore 1, Darjeeling and Sambalpur 5, Cuttack, Ranchi and Hazaribagh 1½, Dibrugarh 2, Benares and Bahraich 1, Allahabad and Dehra Dun 1½, Lucknow 4, Lyallpur 1½, Nowgong 3, Sutna and Jubbulpore 1½, Raipur and Bombay 1, and Belgaum 1½. FORECAST.—Decrease of rain in Kashmir and Punjab and extension westwards into east Rajaputana.

జ్వర హరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తము, రక్త గతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమామూలములను చేపట్టునపు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరముని లయము పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలి పురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినముల సేవించిన శరీరము యధాస్థితిని జెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

పండ్ల ధాటి.

ఉబ్బి 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

కంటి నెప్పలకు దివ్యవృక్షము. గువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది.

కుష్టుకు తైలము.

ఉబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0, 12-కి సీ. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొట్ట, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

మూలశంకకు తైలము.

ఉబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

మూలశంకవలన, ఆసముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందగము (Tupid liver), గలుగును అతికాక, బడలిక, కాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిష్కృతమునకు పోయినపుడును రసమయములందు రక్తముపడును. విషవలన కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలను.

అమృతాంజనము: డిప్రో, 108, ప్రెస్కోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనము: డిప్రో, 9, జహంగీరువీధి, మదరాస్.

హిందూ సంఘ సంస్కరణము.

సాంఘిక బహిష్కారము.

(వి. జి. కె. అయ్యంగారు. ఎమ్. ఏ., ఎల్. ఎల్. బి., బారిష్టరు)

కడవినకల యిరువదియేడవ తేదీన వెలువడిన మీ పత్రికయందు, సంఘ సంస్కరణ సభల గూర్చి ముచ్చటించుచు, సంఘ సంస్కరణమునకు ముఖ్యముగఁ బ్రభుత్వము వారి సాహాయ్యమును గోరుట యవసరమని, సహాయముగ నొకంత వ్రాసియుంటిని. ఈ సందర్భముననే, సాంఘికవిషయములలో విదేశీయులైన పాలకులు జోక్యము కలుగజేసి కొనుట దేశ తేనుమునకు భంగకరమని కొందఱి యభిప్రాయము నిందుక విమర్శించు టుచితము.

శ్రీయుత భూషేంద్రనాథ బానుగారి “సివిల్ వివాహశాసనము చట్టమును గురించి ప్రజాభిప్రాయమును తెలియజేయుదని మనల ప్రభుత్వము వారు కోరియున్నపుడు, కొన్ని కొన్ని చోట్ల బహిరంగ సభలు చేయఁబడి, యచట, సాంఘిక విషయమున గవర్నమెంటు వారి సహాయము కోరుట యుక్తమైన పనికాదనియు, నిపుడు సాంఘిక క్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొన్న, మరొకపుడు మత విషయమున గూడ నట్లే చేయుదురనియు నా తేవీపం బడినది. ఆర్య వివాహ స్వారస్యమును, నైర్మల్యమును నాశనము చేయునను హేతువు చేత నితరులు బానుగారి చట్టము కూడదనిరి. ఈ యాతేపణను గురించి విచారింప వలసిన బనిలేదు. అయితే, మొదలు చెప్పబడిన యాతేపణమాత్రము సరికాదు. ఒక చట్టమును గొరించి మన యభిప్రాయమును తెలియ జేయుదని కోరి యున్నపుడు, అట్టి చట్టము మతియొకదాని గురించి మన యంగీకారమును బుచ్చుకొనని మనమేల యనుకొనవలెను? ఎట్టి నిరంకుశ ప్రభుత్వమైనను పాలితుల కండక్టునసహ్యకరమైన కార్యమును నిర్వహింప సమకట్ట గలదా? సుమారుఁడగు వందల యేండ్లు మన మతము జోలికిబోక, నిపుడు హతాత్తుగ దాని దరికేల పోయెదరు? కావున వైవాదము కుదాదము. పాలకులకును, పాలితులకును రాజకీయ రంగములో దృష్టి, యితరములలో భేదమంతగాలేదు. మనము ప్రభుత్వమును సంఘాభివృద్ధికి దోడ్పడుమని గోరుటయు, వాట్లుచేయుటయు విధియైయున్నది.

ఇంక, సంస్కరణ వ్యాపకమునకుఁ బెండవ మార్గమగు సాంఘిక బహిష్కారమునుగురించి వ్రాసెదను.

సాంఘిక బహిష్కారమునకు మనదేశమునకు మాత్రముకాదు, అదియొకవిధముగ మానవజాతిలోనే యుత్పత్తి జేసిన దని చెప్పవచ్చును. మానవుడు జన్మతః సాంఘిక జంతువు. ఒకడు మఱొకనితో గలసిమెలసి యుండక జీవించజాలడు. అట్లుండుట కైకృత్యమైన మనసరము. ఇంతటికే యొక్క భావ మనసరమైనపు డనేకులు కలిసిన సంఘమునం దట్టిని విధానము కాకపోదు. ఏకత్వమెప్పు డుదయించునో యపుడే తిరుల్లంఘన నింద్యమగును. ఒక్కొక్కజాతి యొక్కొక్క విధమున తనమత, సాంఘిక, రాజకీయ జీవనమును సిద్ధాంతీకరించి యాసిద్ధాంతమున కనుగుణ్యముగ తన కట్టుపాట్ల నేర్పఱచి యుండుట విద్యజ్ఞున విధితము. నాగరకత జేసిన సంఘములోనేగాక, కేవల పశుప్రాయముగా నున్న కొంద జాతులు, కోయలు, నీగ్రోలు మొదలగువారిలో గూడ నిది గోచరము కాఁగలదు. కావున ప్రతిమానవునకు సంఘభావము స్వాభావికము. ఆసంఘభావము నెవ్వరేని నిరస్కరించుట యతినికి సహ్యముకానేరదు. అందుచేఁట్టిధిక్కారము నాటంక పఱచు మార్గముల నెన్నియో చర్చించుచుండును. నేగములు, వానికి విధించబడిన శిక్ష లీవిధముననే యుత్పత్తి జేసినవి. కులవెడలు, మతాధిపతులు వారివారి యధికారమునకు లోబడిన వారిపై నేయు సహరాధము లీములముననే బచ్చినవి. ఇందునుగూర్చి కొన్ని నిదర్శనములనుఁ దీసికొనెదము. ఉత్తరద్రావిడ ప్రాంతదేశములలో నున్న ‘ఎస్కిమో’ జాతియందు అతిథి స్వాగతముచేయ నొల్లనివానితోఁ దక్కిన తెగవా రేవిధమగు సంబంధము కలుగజేసికొనక, తిరస్కరించు చ్చేసిన యతిధిని తమపక్షా నేడి తమకుఁ దెలియజేసిన గాని, తిరిగి సంఘములోని శాంతిని వైకొనరట! ఇట్లందు దేశములో “సిక్స్థిక్” అను సుద్యమమును నమ్మువారు త ద్వ్య తి రే కుల ను బహిష్కరించుచుండిరి. రోమన్ కేథలిక్ దేశములలో పోపుయొక్క బహిష్కారము లేక అంతకుగురించి మీచదువరులు వినియేయుండురు. ఇతర దేశములయం దట్టిదే, మన దేశమునందుగూడ సాంఘిక బహిష్కారము, ఇదిగో వాడుకలో నున్నదనుటకు ముఖ్య

నిదర్శనము కన్పడెదము ఒకవర్షము మఱి మొదలవచ్చునంత సరి బంధము కలుగజేసికొనకుండుట, మొదటివర్షము పెండవ దానిని బహిష్కరించుట కాదా? మతగురువులు, సాధువులు బహిష్కారప్రతికను బంపుచు నుటయు, మనలో మనము వితంతు వివాహము చేసికొన్నవారితో, విదేశ గమనము చేసినవారితోను భోజనముచేసి నాగ మియును నింక నట్టికించి వ్యాధులుల కొకరినొకరు బహిష్కరించుకొనుటయు, బ్రతి నిత్యము జరుగుచునే యున్నది. బహిష్కార యుధమును దేశాభివృద్ధికిములగు నవ్యోక్త వైషమ్యములఁ బంపించిండుటకై విరివిగా వాడుటకన్న, దేశతేనుకరమగు సంఘసంస్కరణాభివృద్ధికై వినియోగించు యుధముని యొప్పుకొనక తప్పదు.

సాంఘిక బహిష్కారము మన దేశమునందటినల మఱి యొకవిధముగా వాడుకచేయఁబడినది. బంగారా విభజనము లేర్యాత, కాంతప్రతి నిగోధకవాదులు దీనినొక యా యుధముగాఁగొని, స్వదేశగ్రువులఁ బ్రోత్సహపఱచునని వారి, గార్నమెంటు నాకరీల నంగీకరించినవారిని బహిష్కరించి నట్లు అప్పటిలో వ్యాప్తమైనద్యారా విరియున్నాదు. కాంతప్రతి నిగోధమునొక యాహంగముగ సాంఘిక బహిష్కారము పూర్వార్థవార పరాయణాలచే సహిత మంగీకరింప బడియుండ, ప్రత్యేకము సంఘాభివృద్ధికై దాని యుపయోగము నెట్లు నిషేధించగలరు? మతియు, ఎరుకలు, పాములవాల్స, చెంచులు మొదలగు మాంసభాతులలో సాంఘికదోషములకు వారివారి కులవెడలు యపరాధముల కధించును. వారిని చెల్లించినగాని దోషస్థులనుతరిగి సంఘములో జేర్చుకొనని మనకల్లరకు దేరిసివిషయమే. ఆ యపరాధవిశేషమున వారిలో కొన్ని మిక్కిలి దుష్టములైనవలు తిరుమగ జరుగుటలేదు. నాగరకతజేసిన మనము వైవాదుల నిచ్చిన యనుకరించు టుచితము, శ్రేయస్కరము.

ఇట్లు వ్రాయటవల్ల, సంఘ సంస్కరణ బహిష్కరింపుదని నా యాదేశ్యముకాదు; అట్లు చేయుటయు దుష్కరము. కాని, అతిహిష్కారాభివృద్ధి వివాహానిరసము మొదలగు, సర్వజనాంగీకారములయక సంస్కరణవిషయము లను చాటింపనివారిని సభలలో సంస్కరణాంశముల నానా దించియు, బ్రయోజనప్రతికనై వంకములు చేసియు, లేదనుకొనియు ప్రసర్తింపని వానిని బహిష్కరించి తీవరతన. అట్టివారితో సంబంధసంధ్యముల జేసికొనకుండుట, భోజన ప్రతి భోజనముల జేయకుండుట, వారియిండ్లకు వివాహాని కాగ్యము లకు బోవకుండుట వారితోబాటి సహాయము చేయకుండుట,— ఈ విధమున సాంఘిక బహిష్కారమును మనము నెరవేర్చవలసియున్నది. బంధువులయొ, స్నేహితులయొ నెఱవేర్చు సుమధాన పఱచుకొనక, నిర్లక్ష్యము, నిర్లక్ష్యము గను మనపట్టుదలను నెరవేర్చుటమేని, మఱి సంఘసంస్కరణ మనలికాలములో న్యాపించు లదని నానమ్మకము. ఇందు కొకయువాహరణ మొకటి “ఆంధ్ర” పత్రికలోఁ బ్రయమే నది గుంటూరు పురపాలనా సంఘాధ్యక్షులకు, విద్యారంభ దాను, వైశ్యకులబాకుమనగు శ్రీయుత పువ్వాడ వేంకటరెడ్డి గారు, తమ గుర్తుపుబండిని బోగించుకొనుచు చెప్పునన్న వివాహపుటూరేగింపునకుఁ బంప విగాకరించినయొ, నందువల్ల నామేళమును మానినదీనియు మీ సాక్షుల చదివినయొందురు. శ్రీ వేంకటరెడ్డిగారు ముక్తమొదలము జూపియున్న చనుటకు సందియులేదు. వారివాదము మన మందము పోయిన నా సంస్కరణ మనిషిప్రకాలములో ఫలింపగలదు.

మన దేశములో వివాహములు చాలావఱు తల్లిదండ్రులచేఁ జేయఁబడుచున్నవి. ఆంధ్ర లావిద్య నభ్యసించి కొంత సుజ్ఞానమును సంపాదించినసాధారణముప్రతియవకుడుమతన వివాహమునుగురించి జోక్యము కలుగజేసికొని, కట్టుము పుచ్చుకొన గూడదనియు, వ్యోగ్యము వలదనియు వివాహపుట్టర్పు లమితముగఁ జేనుకూడదనియు, వాంటుచేయుట కియ్యకొనరని దానావివాహమును జేరికొనవనియు నెన్నగట్టి పట్టుపట్టిన, నాయాసంస్కరణముల నెంతయో బలపఱచి వాడుగును. స్వఘ సంస్కరణ సభలలో కార్యకూలత యగ్రాసనాధిపత్యాది గౌరవములకు కలుగజేసియు, నొకప్పుడు సభక్రాసనాధిపతిగనుండి తనవాని తన యెనిమిదేండ్ల నాకు నకు వివాహముచేసిన నెన్నమనిషినింటివానిని తిరిగి యాగౌరవ పదవి కాహ్యము చేయకయు, కేవలగాదంబుము నెడల మన యసహ్యతను, అంగీకారమును గనుపఱచవలెను. ఇంక ననేక విధముల బహిష్కారయుధము నుపయోగింప వచ్చును. ఆంధ్రపత్రికలు బంపుటకన్న నిదియు సర్వోత్తమమయిన బహిష్కారము. దీనివల్ల కొందఱికిఁ గష్టముగ నుండువచ్చును. బంధుగుల యొక్కయు, స్నేహి

తులయొక్కయు మనస్సు నొప్పించవలసి వచ్చును. కాని దేశతేనుముకన్న పెక్కుదగు నాద్యము ‘వేసులేమగార, మనము సాంఘిక బహిష్కారమును విరివిగా వాడుకచేసి, తద్వారా సంఘమునందెల్ల సంస్కరణమును వ్యాపింపజేయుట సంస్కరణాభిలాషుల ముఖ్యకర్తవ్యము.

సంఘ సంస్కరణ వ్యాపకమున కింక మూడుమాగు ములుకలవు. అంతొకటి విద్య. మనసంఘము వానరించియున్న దుగావాదులు చాలభాగము మూర్ఖతలక కలిగినవి. విద్య శత్రువులో వ్యాపించినకొలది, మూర్ఖతస్సన్నగిలి, సంస్కరణ మున్ను, నాతనమాగ్నవలంబన మున్ను మనకుగల పిటికెతనమును నోగిట్టును. ఇది అందఱికిఁ తెలిసిన విషయమెకాన, దీనింగూర్చి విస్తరించి వ్రాయఁబనిలేదు

వ్యాకర్మా మేమనఁ— పూర్వార్థవార పరాయణులు మతగురువులు నేకమై సంఘసంస్కరణలను బహిరంగముగ నాంక్ష జేసితిమనియు, వారితో నేలాటి సంబంధమును కలుగ జేసికొన గూడదనియు, శిష్యులు నాంక్షమత్రికల బంపిన యెడల, వారిపై నిదిలో, క్రిమిలో కొద్దులలో పరువుపైయు దావాలనుదెచ్చి, వారివల్ల పరిహారమును బొందుట. ఇటీవల బెనాన్ కాన్సుకేను అని ప్రఖ్యాతిగాంచిన కాశీజోషిగిస పకవుప్రము నావానుగురించియు, నిపుడు రంగూత్ పట్టణమున “లామెజాన్ మెడ్” అను గుజరాతీ పత్రికాధికారిపై జరుగుచున్న క్రిమిలో చర్యనుగురించియు మీచదువరు తెలిసి యే యున్నారు. ఇట్టి చర్యలవల్ల సంస్కరణ ప్రతికఙ్ఠులనలని వాదన చాలభాగము క్షిగ్గలదు.

నిరసనూయఁ— సంస్కరణ పరాయణులు ప్రత్యేక మొక తెగగా నేర్పడుట. ఒక సంవత్సరముక్రిందట బొంబాయి పట్టణములో నిండ్లందుకుజోయి వాంఛురు పరీక్షలో నుత్తి గ్గులై గ్గులేమునకు తిరిగివచ్చిన నొక షటియాను సంఘము నుండి గొందఱు బహిష్కరించిరి. అటుమీద నాలుగువందల కుటుంబము లాతనితోజేరి యొకతెగగా నేర్పడి, సంస్కరణ ప్రతికఙ్ఠులకు బుద్ధి కెప్పిరి. ఇట్లుచేయుటవల్ల నీరెండుతెగలు కొంతకాలము విడిగానుండవలసివచ్చినను, క్రిమేజావారి లోపాలోపములదెలిసికొని నెల్లరు సంస్కరణవాదులై నెప్పటి వలె గలయుగరనుటకు సందియులేదు.

నాజర నొచివిధమున నైయంతయుల వ్రాసి నాదను. సంఘ సంస్కరణోద్యమమును హిందూదేశమునందు వ్యాపింప జేయగలనూయము లింక కొన్ని యంతవచ్చును. ఏకీకరించెను, శాశ్వతములు, సంఘాభిమానులు తమ యావచ్చిక్రి విని నొగగఱచి, దేశీయోదరుల హృదయతేత్రములందు సంస్కరణదీపముల నాటి, వారిని ఫలింపజేసి యాఫలముల మనదేశ మారకు కానకిగ నర్పింతురు గాత!

కారవాస్తయంత్యదశ.

(నెన్నెలగంటి అప్పారావుగారు)

ఆహా! కాలదేవర యెట్టికూరకమైనది! ఓరులు రాష్ట్రమును నాశము చేసినదయే. విద్యావగమహారాజ్యము నంత నుండించిన దదియే. అమరావతిని రూపుమాపిన దదియే. అయ్యనానే నేడు కాళహస్తిని కాడేయ సమకట్టినది. ముప్పాతిక భాగము నోయినది. కాలభాగము నిశ్చయియున్నది. అదియుం గొలదిగొలదులలో నుగియవలెను. దీనికి గర్వ గాతాహా రాతే నామరకుమార తిమ్మానాయకం బహదూరు వారు. లేనా నాజాగారైన వీరి కుమారులు గతిండుటచేమత్తన వారసత్వముచే కిరిక నాజ్యము లభించె. లభించిన దానిగ వీరు నొకభాగము తమనాత నొకభాగమును బోగొట్టుకొనుట చే గడఁ బ్రభ్యుతిఁ గాంచినారు. ఇదియంతయు వ్యాపిత నొకచరిత్ర యగు. ఈ విభ్యాతరేచిత్ర యాల్పలోకమునకుం దెలియ నరసనమును గలదు. అదివాస్తయంత్య యని కాదు. ప్రస్తుతాంశమును, నాథులు భాగమును నగు సాయూకుతాలూకా ముగిసిన నెనుక నా చరిత్రసాక్షులకుం దెచ్చుక. ఈ నెల 10 తేది యెట్లొగడినె. ఈ తేది ముఖ్యదిగనునని పలువురచే భావింపఁబడియె. ఈసంగతి జమిందారులకును ధనవంతులకే కాక సాధారణజనలకుం గూడ చర్చాంశమైయున్నది. పూర్వ కాలమున విద్యావగరము నాతమోషము జరులంత వివాద మనమ్ములై యుండెనది నేడు సాయూకు గ్రామాలకు వచ్చి సంభాషించినఁ దెలియఁగలదు. ఈసంగతి నచ్చి నపుడు మమ్ముమీద ప్రవీడనివాడు లేనేలేడు. ఈ కాలమున నింతటి శాంతి లేదనియే సర్వజనాభిప్రాయమై యున్నది. ఒక హాసపరులే కాదు విద్యాధికులకూడ నాభ్యుసాగర నిమగ్నులగుదున్నారు. కాని యాచార్యునకున, నీచియయే

శ్రీకృష్ణానది పవిత్రము వారికిని మాత్రము కేవల యున్నటులం గానినందు. దీనిలో బలువురు శ్రీకృష్ణానది పవిత్రము చున్నారు. గౌరవనీయులు ఎం. ఎ. పట్టపదమంధిన వారును నగు పాముంటి రామారాయంగారు ప్రాముఖ్యముగా నున్నారు. మండల వ్యాపారాధిపతిగా నుండిన ఎల్లెమ్మల జానకీరామయ్య గారు కూడ నీ కుటుంబమున (బ్రాహ్మణులు) నున్నారు. స్వల్పభాగము యందుగల స్వభావము కనుక వారు స్వల్పభాగములైన నన్ను తమిళులు గాక. ఆయినను నొక్కవిషయము మాత్రము వారియందుగలదేదేద. సంపాదము పితాకృత బిక్రీయమున నొక్కొక్కరికి లభించిన దేనికిని లాభములేకుండుటయు, జమీందారులకుండు గౌరవ మొక్కరికి లభింపకుండుటయు దటస్థించు. వడ్డీరూకలచే యే ప్రతిష్ఠితక విధియ ననామధేయుల దీనివలన భూస్వాములును ప్రాంతయులను గౌరవప్రార్థనలగుదు రనుట నిజము. కాని వీరికి గ్రామములు లభించినను, ప్రాంతయుల లయినను వీరికి జమీందారులలో నుండు నుదార గుణములలో నొక్కటియుం గానరాదు. బిక్రీయమందగునైతర గానీలు, ఎందఱు భాసాలు, ఎందఱు నవుకరులు, ఎందఱు గురుప్రాయ! నూతన ప్రాంతయులను గనుట. ఈ ప్రాంతయులకు నొక్కొక్కప్పుడు వంటవాడుకూడ నుండకపోవచ్చు. ఇట్టివారికి పండితసభ్యుల మెట్లులభించు! పండితులు వీరిని నత్యంతింపరు. మీరు పండితులను నత్యంతింపరు. తానాకా కాళహస్తి రాజాగారికి బోయినను, నొక్క యాంధ్ర జమీందారుకు వచ్చుట శ్రేయస్కరము. అట్లు కాదేని, దానిని ప్రస్తుత మునకు విందునట్టియు, హిందువునట్టియు, దానకర్తకు కాక బోయినను, మోదరావారాజ్యమును భవంతుండు కడు ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీ గాజు బహదర్ నరసింహ గిరిగారికి నుంచుచున్నట్లు పరమోత్తము. ఒకరిచ్చు భవంతుండు నధికముగా వచ్చుటకు సిక్కిముగ నున్నారని వినుచున్నాడు. ఇందు వెంకటగిరిలు విక్రయమునకు వచ్చినను కొనుటకు సమర్థుడైయున్నాడు. ఇప్పుడు చేయబడినన్ని యాలోచనలు చేయుచున్నచో తానాకా యిప్పుడే యతని స్వాధీనమునకు వలసివది. కాని విధివేరు తలంచుచున్నట్లు లున్నది. గ్రామ వారి విక్రయముని యందరు భోగించుచున్నారు. ఈ ఆగస్టు 31 వ తేదీ లోపల ముగిసింది సంగతులు తెలియజేయు ప్రస్తుతపు వేలముమాత్రము నిలిచిపోయినది.

వృత్తాంత లేఖలు.

రాజులూ తాలూకా వార్తలు.

(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)

కాలమానము

మోరి ఆగస్టు 1:— ఈ గ్రామమునకు రమారమి రెండు మైళ్లదూరములోనున్న అంతర్వేది పాదములో రెండుమూడు గోజులకుండల కలరాదేవత ప్రవేశించినది. పరువైదుగోజుల నుండి మునురుపట్టి ఎండయిన నెట్టిదో కనుపడుటలేదు. ఇచ్చట నింకను నూర్చులుకాలేదు. ఊడ్చినమట్టుకు చాలభాగము నులిబోయినది. రెండుగోజులనుండి కొద్దిగా ఎండకాయు చున్నది.

అతివైఖరివివాదము.

రాజులూ తాలూకా గుడిమెళ్లంగ్రామములో నిమగ్న విశ్వప్రభావము గాఢపాటి వంశోద్ధానమును సుమారు 60 సంవత్సరముల కయ్యున్నది సుబ్రహ్మణ్యము అను చిన్న వారికి విశ్వాసరాయప్ర గ్రామవాసియగు ఈతకోట లింగ మూర్తి తమిళా మొదల సంవత్సరముల కయ్యున్నది పిల్లనిచ్చి గుడిమెళ్లంగ్రామములో పట్టికి యూరేగింపుతో సహా అతి వైఖరిగా వివాదము జరుగడము. ఈమహోత్సవము చూచుటకు గ్రామముంతయు పసిపిల్లలతో సహా వచ్చి వర్షా వర్షాలకు ఆసక్తిపడించుచు సారథియు నూరేగిరి. వెండికుమా ర్తెండ్రి పరునియొద్ద పాతికరూప్యములుమాత్రము పుచ్చు కొనెను. ఈపాతికరూప్యములను నరుడు గ్రామస్థులందరి యొద్ద యాచనకలక సంపాదించినాడట. వివాదాభిప్రాయాలు కూడ గ్రామములే భరించుట.

మూర్ఖుల సూచనవైఖరి.

రాజులూ రెండు మూర్ఖుల సూచన వైఖరిగారు ఆగు శ్రీ అడ్డపు సామ్యురేం పంతులువారు 1908 సం॥లో మా రెంజీకి కయ్యచేసిరి. మీరు ఉపాధ్యాయులందరిని క్రమించు చు విద్యాభ్యాసము నభ్యసించిందింది. ప్రస్తుతము వీరికి పితా పుత్రులంజీకి గ్రామస్థులు అయ్యట్లు విని చింతిల్లుచున్నాము.

జెజవాడ వార్తలు.

(స్వతంత్రవిలేఖరునియొద్దనుండి)

జెజవాడ ఆగస్టు 2:— రామమోహనధర్మపుస్తక ఉప వ్యాసముల సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద జెజవాడ పుగమండలములో 1-8-14 తేదీన దాసు ప్రవిక్రమరావుగారు పాశ్చాత్యప్రాదేశములలోని విద్యావద్ధతులనుగూర్చి ఇంగ్లీషు లో నుపన్యసించిరి. మనదేశములో మనకు దొరతనమువారి బహులలో గలపంతులవిద్య మనదేశస్థితిగతులకు సరిపడియుండ లేదనియు, నెల్లకొనేరుచెప్పిన ఇంగ్లీషువారికిని, నెపోలియన్ నేచెప్పిన ఫ్రెంచిదేశీయులకును, ఉద్రేకముకలిగినట్లే భీష్ము డు రాముడు. మొదలగు మనదేశీయతూలనుగూర్చి చెప్పిన గాని మనవారుకు నిజమైన దేశాభిమానము కలుగలేదని యు, మనదేశముయొక్క ఆధ్యాత్మికవిద్యకు పాశ్చాత్యదేశ ములలోని కర్మవిద్యను జరచేసేసేర్పినగాని నిజముగా దేశమభి వృద్ధిలోనికి రాదనియును, మన యాముష్మిక నాగరికతను కాపాడుకొనుచు పాశ్చాత్యదేశములనుండి వచ్చుచున్న నిజమైన దేశాభివృద్ధికరకర్మములమీద స్థాపించుచున్నాక నాగరిక తన నేర్చుకొనకలెననియు, ఇట్టిపాతకాలలు హరివ్యారము లోని గురుకులమును, కలకత్తాలోని బాలీయవిద్యాసంఘమును, భోగలపురంలోని శాంతినికేరసమును, బందరులోని ఆంధ్ర బాలీయశిశుశాలయను, మాత్రమేయనియు వీరిని ప్రోత్సహింప రుట మనధర్మమనియును జనులకందరికి ఉచితముగాను నిర్బం ధముగాను ప్రారంభవిద్య ఇచ్చి తీరవలెనని దొరతనమువారిని దేశీయులందరను ఏకగ్రీవముగాను పట్టుదలలోను ఎవతెగకుం డగను, అడిగిపొందుట మనకు విధ్యక్తకార్యమనియును మిక్కిలి దేశాభిమానపూరితముగను విపులముగను ఒక గంటసేపు మధురమైన శైలితో నుపన్యసించిరి. తరువాత కృతసాయ కాభివృద్ధి అన్నింటిని దైర్ఘ్యరగు రామకృష్ణులనాయకుగారు, జపానుదేశములోను, అమెరికాదేశములోను తాను విద్యా ర్థిగానున్న కాలములోని యనుభవములను మిక్కిలి మహోహర ముగా వివరించెప్పిరి. ఏతత్సభకు ప్రెసిడెంటుగావిచ్చేసిన డాక్టరు భవవాడ రామచంద్రరావుగారు దేశాభిమానమును మనకోరికలు సఫలమగునరకు పట్టుదలతో ఆడుగుచుండుట యను పాశ్చాత్యదేశములవారివలన మనము నేర్చుకొనవలెనని యు, ప్రభుమునుంచుయు విద్యార్థికి యభిరుచిగలిగిన విషయ మునేనుకొని అందులోనే విశేషపరిశ్రమచేయుటయు, పుస్తక ములలోనున్నది. నడవులయను ఇతరుల యభిప్రాయముల మీద ఆధారపడియుండుటయును, మాత్రమే నేర్చుకొనక శ్రమచేసి స్వతంత్రజ్ఞానము పొందుటకు ప్రయత్నించుటయు ఇంగ్లాండులో నేర్చుకుండుచున్న విద్యావద్ధతులయును మూల మాత్రములనియు ఇందువలన క్రొత్తసంగతులను కనిపెట్టుటకు అవకాశము కలుగుచున్నదనియు, మొదలగు సంగతు లుపన్య సించి సభముగించిరి.

రామమోహన పుస్తకభాండారము.

శ్రీనడిమి తిరువూరు రాజాగారు దీనిభవనమున కగు భర్తృత్వయు భరించెదమని వాగ్దర్శము చేసియుండిన స్థితిలో కొంతసామ్యు మాత్రమే ఇచ్చినందున పునాదులుమాత్రమే పూర్తి అయి లేక్కిన పనికాక నిలిచియున్నది. ప్రస్తుతమున్న అట్టి ఇల్లుచాలక ఇబ్బందులుపడుచున్నారము. కనుక శ్రీరాజా గారు త్వరలో లేక్కినసామ్యులతోయునిచ్చి భవనమును పూర్తి చేయించి శాశ్వతైర్పిడయందురని నమ్ముచున్నాము.

కూలీల రాత్రిపాతకాల.

జెజవాడ ఒకంగుహముపేటలో కూలీలు చదువుకొనుట కర్మముపడిన రాత్రిపాతకాలయొక్క అయిదవ సాంవత్సరి కోల్పోవము కడచిన ఆదివారము సాయంకాలము వింజమూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఎం. ఏ. డి. ఎల్. పార్థసారథి యాధిపత్యముక్రింద స్వచ్ఛంద విద్యార్థి సంఘమువారి భవనము లో జరిగినది. అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు డి. ఏ. డి. యల్. గారు ప్రారంభోపన్యాసముచేసిరి. జెజవాడ హిందూస్కూలు పాఠశాలపూర్వ వి. రామస్వామి అయ్య డి. ఏ. యల్. టి. గారు సామాన్యజనులలో విద్యావ్యాపకమునుగూర్చియు, శిష్యు కాం భాట్టు డి. ఏ. డి. యల్. గారు విద్యక్త యుద్దేశ్యము లనుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. విద్యార్థులకు చొక్కాలును పుస్తకములను ఒహమానముగా నియోజిడినవి.

జాబులు.

I

బొంబయరు హిందోపదేశము.

ఆయా:— ప్రెసిడెంట్ కతో శ్రీ బొబ్బిలి. మహారాజాగారిచే వ్రాయ బడిన వ్యాసమును చూచితిని. మహారాజాగారికి బొంబయ రెండు గల భక్తితాత్పర్యములను విద్యాభిమానమును వారి విద్యా దానములే చూచుచున్నవి. మహారాజాగారంతటివారు మా యందలి యవ్యాజానురాగముతో వ్రాయించిన వ్యాసమును గురించి నేనొక విద్యార్థిని గనుక బాధ్యుడనై నాయభిప్రాయ మును వ్రాయ దలంచి సంకలన మన్నింప బ్రార్థితులు. బొట్టును, జాట్టును, ప్రతిపాటనిక నుండదగిన వని హిందోపదేశము చేసిరి. బొట్టుఅనునది, హిందూమతస్థులమని నూచించుట కేర్ప డిన దని వ్రాయించిరి. నిజమేకావచ్చును; కాని హిందూమత స్థులందరికిని ఒకటి బొట్టుండిన బాగుగ నుండును; అడ్డబొట్టు నారు, నిలువబొట్టువారు, రేకబొట్టువారు, గంధపుబొట్టు వారు, నల్లబొట్టువారు, పంగనామలవారు, మున్నగు పెక్కు రకరకముల బొట్టులు భరించువారు అనేక మతములను నూ చింపుచుండ, మతభేదము లే గ్న డి మా మతము గొప్పదంటే, మామతము గొప్పదను దెబ్బబొట్టుకు మూలమై హిందూసంఘమును ఏకమత్యదూరులుగ, ఈశ్వర పరులుగ, నీ బొట్టుభేదమే కొంతవరకు పాడుచేసినట్లుల గానించుచున్నది. మహారాజాగారివంటి లక్షీసంపన్నులు ఆంధ్రదేశమున నొక గొప్పమతసభ చేయించి యుక్తమైన బొట్టునుగురించి వాదప్రతివాదములు సల్పించిన కొంతకాలము కలుగకమానదు. అప్పుడు విద్యార్థులేగాక ఆంధ్రలోక మంతయు మహారాజాగారి మతాభిమానమునకు సంకోచింపక మానను. జాట్టునుగురించి ఆలోచించుదమన్న పట్టణములో మాకుకల్లు యిబ్బందు లిన్నియన్నియని చెప్పనలవికాదు. తల్లి దండ్రాది సంతతులు లేకపోవుట, రేయంబవల్లు జాట్టుబొట్టుల మాటలేలపెట్టుకుండ, ఒక్కనిమిష మైన కాలము వృధపుచ్చుకుం డ, పాటుబడినను పరీక్షలో కృతార్థులమగుట కష్టముగనుండు ట, ప్రతిదినము కిగన్నానముచేయనిచో వేడి యెక్కువై యేదో జబ్బుపుట్టును. జాట్టుతోచేయద మన్న తల ఆరకపోయి వైత్యముచేసి బాధించుట మున్నగు కష్టము లెన్నియో గానించుచుండ, నే విద్యార్థి తండ్రియో, తల్లియో ఎప్పుడో లోకాంతరవాసు లగుదురని జాట్టునుంచుకొని భాదపడ గలమో? యథాశాస్త్రీయమైన వైదికకర్మచేయించు వారుండి నపుడుగదా చేయువారికి జాట్టుండుట? అయిన మహారాజుల కిట్టి కష్టములు తెలియక పోవచ్చును! మతాభిమానము గల మహారాజుగారు స్వతంత్ర విధమున స్థాపింప యత్నము జరు గుచున్న హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు లోడ్వడిన మహోప కారము చేసిన వారగుదురని నా విజ్ఞాపనము. మిగిలిన సంగ తులను గురించి నేనేమియు వ్రాయుటకు సుమరుడను కాను గాని, మహారాజాగారివంటి రాజకీయజ్ఞానవంతులు మాయందు నిష్కారణముగ రాజద్రోహము నారోపించుట విచార్యము! వారి వ్రార ననుసరించియు, మీరు ప్రచురించుట ననుసరించియు, రాజద్రోహమననేమియో నాకు బోధపలేదు. నాయభిప్రాయప్రకారము ఆంధ్రదేశముననున్న యేవిద్యార్థియు రాజద్రోహముపొంతకు బోయినట్లుల నమ్మకములేదు. హిందువులు, అందు ఆంధ్రులు, రాజద్రోహికి పెట్టినదిభిక్ష! ఇది మము బోటి విద్యార్థులు పలికినదికాదు. హేమాహేమీలగు గవర్నరులు, రాజకీయపారంగతులు, ఆంధ్రులను జ్ఞాపించియున్నారు. కాబట్టి మహారాజాగారులు నెన్నడును కలలోనైన భావింప రాదని మనవిచేసికొనుచున్నాను. ఇంకొకసంగతి! మాయందు నిష్కారణముగ మోపబడిన నిందను తొలగించుటకు మీకీ ప్యాసమును సంపాదించితిని. మీరేదియైన మొకమోటుములుంచు కొని న్యాయమైన నావ్రారము ప్రకటించుటయెడల, పత్రికా భర్తృమును పాటించనివారగుదురు. పిమ్మట కరప్రత్యుల మూల కముగ నాయా వ్యాసమును ఆంధ్రలోకమున ప్రకటింప బద్ధ కంకణుడని నిశ్చయముగ తెలుపుచున్నాను.

చాగంటి కృష్ణారావు.

రాజమహేంద్రవర కళాశాల విద్యార్థి.

హరపనహలి, (బళ్ళారిజిల్లా)

